

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

RUSKÝ JAZYK

(Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia)

PRÍLOHA ISCED 3

ÚROVEŇ B2

Obsah

ÚVOD	4
I KOMPETENCIE	5
II VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE	6
III KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE	6
1 Jazyková kompetencia	7
2 Sociolingvistická kompetencia	7
3 Pragmatická kompetencia	8
IV KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI	8
1 Počúvanie s porozumením	8
2 Čítanie s porozumením	9
3 Písomný prejav	9
4 Ústny prejav	10
Ústny prejav-dialóg	10
Ústny prejav – monológ	10
V KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE	11
VI SLOVNÁ ZÁSoba	39
Témy pre komunikačné úrovne	39
Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň B2	41
VII VYBRANÉ UČEBNÉ PLÁNY	80
Literatúra	85

Úvod

Cieľom predkladanej pedagogickej dokumentácie z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie (cieľový program) vychádzala z návrhu modelu vyučovania cudzích jazykov v štátnom vzdelávacom programe.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

Dokument definuje jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

- „*Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.*
- *Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.*
- *Kontext označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.*
- *Jazykové činnosti predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.*
- *Stratégia je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotlivec vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.*
- *Úloha je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotlivec pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.*“ (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).

Dokument ďalej definuje jednotlivé komunikačné úrovne:

- **základná úroveň A** nazvaná *Používateľ základov jazyka*, ktorá sa ďalej delí na **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom) a **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),
- **mierne pokročilá úroveň B** nazvaná *Samostatný používateľ*, ktorá sa ďalej delí na

úroveň B1 (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň)

a **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),

- **pokročilá úroveň C** nazvaná *Skúsený používateľ*, ktorá sa ďalej delí na

úroveň C1 (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte)

a **úroveň C2** (fáza celkového operačného využitia jazyka v akomkoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Za účelom vypracovať podrobnú pedagogickú dokumentáciu, ktorá by vytvorila ideálne podmienky pre dosiahnutie vyššie uvedených úrovni stanovených vo formálnom vzdelávaní na úrovni A1 až B2, bolo nevyhnutné v prvej fáze navrhnúť relevantný učebný plán a v druhej fáze vytvoriť koncepciu pre tvorbu cieľového programu ako prostriedku pre dosiahnutie stanovených úrovni. Keďže cieľová skupina žiakov sa vo formálnom vzdelávaní, a to najmä v ZŠ, odlišuje úrovňou kognitívnych spôsobilostí, ktorá sa neustále vyvíja, bolo nevyhnutné pre vytvorenie efektívneho učebného plánu presnejšie špecifikovať stanovené úrovne s prihliadnutím na psychohygienické možnosti žiaka. SERR podporuje jemné členenie úrovni podľa potrieb užívateľov a navrhuje niekoľko možností členenia.

Nová koncepcia pedagogickej dokumentácie z cudzích jazykov má za cieľ vytvoriť rámec pre dosiahnutie jednotlivých referenčných úrovni vo vybraných CJ tak, aby boli vytvorené efektívnejšie podmienky pre výučbu CJ v rámci skvalitnenia usporiadania obsahu. Obsah učiva pre všetky uvedené cudzie jazyky: AJ, NJ, FJ, RJ, ŠJ a TJ bol usporiadaný na základe nasledujúcich požiadaviek:

- definovať všeobecné, medzipredmetové a jazykové kompetencie v súlade so SERR,
- synteticky usporiadať všetky kompetencie (vrátane ich jednotlivých častí), nakoľko umožňujú učiteľovi rýchlu orientáciu v základných častiach, ktoré potrebuje na prípravu svojej hodiny, resp. sekvencie,
- presne zdefinovať lexikálne témy a kvantitatívne vymedziť základné lexikálne jednotky v rámci jednotlivých referenčných úrovni.

I Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* sa pri používaní a učení sa jazyka rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj komunikačné jazykové kompetencie, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do rečových činností, v rámci ktorých vytvára a prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych i abstraktných oblastí. Pri tomto procese si učiaci sa aktivuje tie stratégie učenia sa, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Kompetencie pritom definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učitelia sa osvojuje,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových činností.

Učitelia sa na úrovni B2 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uplatňovať rôzne stratégie učenia pri osvojení si cudzieho jazyka a efektívne si osvojovať jazykové poznatky a rečové zručnosti,
- chápať potrebu celoživotného vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- uplatňovať všeobecné vedomosti týkajúce sa geografických a kultúrnych reálií,
- uplatňovať získané vedomosti a zručnosti v každodennom živote,
- rozoznať normy správania sa a spoločenské konvencie krajín, v ktorých sa hovorí cudzím jazykom,
- kriticky pristupovať k výberu informácií,
- porovnávať reálie krajín cieľového jazyka s reáliami vlastnej krajiny,
- uplatňovať osvojené vedomosti a zručnosti v príprave na svoje budúce povolanie,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

III Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Učitelia sa, ktorý dosiahne úroveň B2 rozumie:

- hlavným myšlienkam zložitého textu na konkrétne aj abstraktné témy, vrátane odborných diskusií vo svojej špecializácii,

- komunikuje na takom stupni plynulosti a spontánnosti, ktorý mu umožňuje viesť bežnú konverzáciu s rodenými hovoriacimi bez toho, aby to pre ktoréhokoľvek účastníka rozhovoru predstavovalo zvýšené úsilie,
- dokáže vytvoriť jasne sformulovaný podrobný text na rozličné témy a vysvetliť svoje stanovisko k aktuálnym témam s uvedením výhod aj nevýhod rozličných možností.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni B2 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),
- slovtvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B2 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne komunikovať a reagovať v rôznych spoločenských situáciách,
- dodržiavať konvencie slušnosti (vyjadrenie záujmu o druhého výmena názorov a informácií, vyjadrenie obdivu, srdečnosti, pohostinnosti; vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia a vďaky; vyhýbanie sa opravovaniu, poučovaniu a priamym príkazom; vyhýbanie sa vyjadreniu asertívnej nadradenosti, neprimeranému sťažovaniu sa, neprimeranej nespokojnosti),
- používať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely v rôznych formách prejavu (formálneho, neformálneho, rodinného, intímneho).

Učiaci sa dokáže komunikovať zrozumiteľne, vie sa vyjadriť slušne vo formálnom a neformálnom štýle, vzhľadom na situáciu a partnera komunikácie. Vie sa aktívne zapojiť do diskusie, ktorá prebieha v prirodzenom tempe a v štandardnom jazyku. Dokáže nadviazať kontakt s každým, koho materinským jazykom je osvojovaný si cudzí jazyk.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B2 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby sa vedel vyjadriť:

- v súlade s požadovanou stratégiou (zámer, téma, následnosť, príčina, kohézia, koherencia, štýl, register, rétorika),
- a funkčne využíval jazykové prostriedky na získavanie informácií, vyjadrenie postojov (súhlas, nesúhlas), modality (povinnosť, schopnosť), vôle (túžby, zámary), emócií (radosť, uspokojenie, nevôľa, záujem, prekvapenie, rozčarovanie, strach), etických zásad (ospravedlnenie, ľútosť, poľutovanie, súhlas, nesúhlas, pozdravenie, žiadosť, odmietnutie),
- pri interakcii (výmena informácií) alebo transmisii (sprostredkovanie informácií).

IV Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa porozumie dlhším, náročnejším monologickým, dialogickým a kombinovaným ústnym prejavom informatívneho a umeleckého charakteru, a primerane náročným populárno-náučným textom, ktoré sú prednesené v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku.

Učiaci sa na úrovni B2 má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal porozumieť :

- prejav ako celok, tému a hlavnú myšlienku,
- špecifické informácie a dokáže zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich, ich názory a stanoviská,
- rečové prejavy informatívneho charakteru s konkrétnou i abstraktnou tematikou v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- prejavy informatívneho charakteru s tematikou každodenného života: oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady v primeranom tempe reči na príslušnej úrovni a v štandardnom jazyku,
- autentické dialógy, napr.: telefonický rozhovor, interview,
- prejavy naratívneho charakteru, napr.: zážitok, príbeh,
- podstatné informácie v obsahovo a jazykovo náročnejších prednáškach, referátoch a diskusiách, prednesených v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- podstatné informácie z rozhlasových a televíznych správ, dokumentárnych filmov s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči,
- rečové prejavy umeleckého charakteru, napr.: ukážky z filmu, rozhlasovej hry, a vedel odhadnúť postoje, názory a náladu hovoriacich.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa porozumie náročnejším textom informatívneho, faktografického, populárno-náučného charakteru, ktoré súvisia s aktuálnymi problémami a dokáže dedukovať, analyzovať, zovšeobecňovať stanoviská a názory autorov. Číta prózu podľa vlastného výberu.

Učiaci sa na úrovni B2 má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- získať informácie zo stredne náročných textov,
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
- chápať logickú štruktúru náročnejšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov,
- rozlišovať v texte zámer, postoj a pocity autora a ostatných zúčastnených, odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte,
- pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- rozumieť korešpondenčné texty formálneho a neformálneho charakteru,
- čítať a porozumieť rôzne texty informatívneho charakteru a primerane náročné populárno-náučné texty: pracovné návody a prospekty,
- rozumieť texty v masovokomunikačných prostriedkoch a články z tlače,
- porozumieť ukážky z literárnych textov, napr. z krátkej prózy, z románov a divadelných hier.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni B2 dokáže napísať rozsiahlejší súvislý prejav na rôzne témy s využitím osobnej skúsenosti. Dokáže vyjadriť a zdôvodniť svoj postoj a názor. Efektívne využije zložitejšie lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave.

Učiaci sa na úrovni B2 má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konšpekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, situáciu, udalosť,
- napísať obsahovo a jazykovo náročnejší súkromný list,
- napísať obsahovo a jazykovo náročnejší úradný list: žiadosť, sťažnosť, správu, inzerát a odpoveď naň,
- napísať niektoré útvary administratívneho štýlu: objednávku, reklamáciu, program rokovania,

- napísať vlastný životopis,
- napísať obsahovo, jazykovo i štylisticky náročnejší slohový útvar (príbeh, rozprávanie),
- napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov,
- napísať rozsiahlejší, obsahovo a jazykovo náročnejší slohový útvar s využitím argumentácie a porovnávania.

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa dokáže jazykovo správne a primerane reagovať v rôznych situáciách. Spontánne sa zapoja do rozhovoru na témy z každodenného života a z oblasti svojho profesijného záujmu. Vie udržiavať plynulosť komunikácie. Dokáže sa aktívne zapojiť do diskusie na rôzne témy.

Učiaci sa na úrovni B2 má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- spontánne reagovať v rôznych komunikatívnych situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- viesť, prerušiť a nadviazať rozhovor a preformulovať svoju výpoveď,
- správne reagovať na partnerove repliky v prirodzených a simulovaných situáciách a v situačných dialógoch, prebrať iniciatívu počas rozhovoru (napr. zmeniť tému),
- interpretovať a odovzdávať informácie.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa dokáže predniesť rozsiahlejší súvislý ústny prejav na témy z každodenného života a z oblasti svojho profesijného záujmu. Dokáže vyjadriť vlastný názor a pri rôznych možnostiach riešenia problému, uviesť výhody a nevýhody rôznych alternatív.

Učiaci sa na úrovni B2 má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- vyjadrovať sa plynulo a správne k rôznym všeobecným témam s ohľadom na stupeň formálnosti prejavu,
- pripraviť a predniesť dlhší prejav na určitú tému aj s odborným zameraním, ak sa téma týka oblasti jeho osobného záujmu,
- opísať osoby, predmety, situácie, činnosti a udalosti,
- tvoriť príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy),
- interpretovať a stručne zhrnúť, napr. obsah filmu, knihy a vyjadriť svoj postoj k nim,
- opísať obrázky, mapy, grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor a postoj k nim.

V Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

V prvej časti pedagogickej dokumentácie boli pre všetky jazyky rovnako zadefinované jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní.

Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií. Jednotlivé časti pedagogickej dokumentácie sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext.

Napríklad **Spôsobilosti** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach, v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií. Časť **Aplikácia funkcie** je zoznamom vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické kompetencie. **Jazykové prostriedky** charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie. Časť **Jazykový register** má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť pedagogickej dokumentácie a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ovládanie **Jazykovej a interkultúrnej dimenzie** umožní žiakovi, aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/vých krajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami.

Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie interkultúrnej kompetencie zahŕňa:

- rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiacych sa“ a „učiteľov“ pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiadúce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy;

- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebecktu a etnocentrizmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
- myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.

Chceli by sme zdôrazniť, že jednotlivé spôsobilosti na seba nenaväzujú, ale vytvárajú samostatný základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede. Časti **Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia** nie sú povinné, ale odporúčané. Učiteľ ich môže dopĺňať podľa potrieb efektívneho jazykového vzdelávania v triede.

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvahu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postávať sa si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu

10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Vyhrožovať sa Sľúbiť
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviníť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodat' odvahu/ Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Korešpondovať Začať list Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať

23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

Prehľad výskytu spôsobilostí na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky :

Spôsobilosti	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočuť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť svoj názor				
5. Vyjadriť svoju vôľu				
6. Vyjadriť svoju schopnosť				
7. Vnímať a prejavovať svoje city				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti				
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým				
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku				
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené				
25. Porozprávať niečo				

**СПОСОБНОСТЬ 1 : «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobnosť č. 1 : „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň B2

Spôsobnosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Начать разговор, исходя из конкретной ситуации Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Обратить на себя внимание <i>Upútať pozornosť</i>	Девушка, будьте любезны ... Дамы и господа! Молодой человек! Девушка!	Časovanie slovies v prítomnom čase Rozkazovací spôsob slovies	Komunikačný kontext sa realizuje formou monológu, dialógu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárnoučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: neformálna a formálna diskusia, žiadosť, reklamácia, urgencia, ponuka služieb, dotazník, štruktúrovaný životopis, komentár, rozšírená správa, spoločenská komunikácia, slávnostný prípitok, krátky prejav, esej, interview, systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov a pod.	Dodržiavať základné pravidlá spoločenského správania. Upozorniť na pravidlá komunikácie v obchodnom styku, vo firme/podniku.
	Приветствовать <i>Pozdraviť</i>	С добрым утром. Что нового? Рад /-а/ вас приветствовать. Как ваши успехи? Сколько лет-сколько зим Как будто, ничего /неполно, хорошо/. Все по старому. Как хорошо, что я встретил /-а/ вас /тебя/. Потихоньку. Не могу жаловаться. Скверно! Плохо!			
Начать разговор, исходя из конкретной ситуации Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Выразить благодарность <i>Podakovať a vyjadriť svoje uznanie</i>	Мы вам очень обязаны. Благодарю /спасибо/ за приглашение. Заранее благодарим вас за ... Не стоит благодарности. Об этом и говорить не стоит. Это пустяки. Позвольте /разрешите/ попрощаться! Передайте привет. У дачной поездки. Не забывайте. Пишите. Как жаль, что вам нужно уходить. Ни пуха, ни пера! пожелание	Časovanie slovies v prítomnom čase Rozkazovací spôsob slovies	Komunikačný kontext sa realizuje formou monológu, dialógu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárnoučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: neformálna a formálna diskusia, žiadosť, reklamácia, urgencia, ponuka služieb, dotazník, štruktúrovaný životopis, komentár, rozšírená správa, spoločenská komunikácia, slávnostný prípitok, krátky prejav, esej, interview, systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov a pod.	Dodržiavať základné pravidlá spoločenského správania. Upozorniť na pravidlá komunikácie v obchodnom styku, vo firme/podniku.
	Прощаться <i>Rozlúčiť sa</i>	Как жаль, что вам нужно уходить. Ни пуха, ни пера! пожелание			

СПОСОБНОСТЬ 2 : «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ» УРОВЕНЬ В2

Spôsobilosť č. 2 : „Vypočuť si a podať informácie“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выслушать и информировать <i>Vypočuť si a podať informácie</i>	Получить информацию <i>Informovať sa</i>	Я принимаю ваши предложения. Мы принимаем (примем) ваши замечания к сведению.	Intonácia оpytovacích viet s оpytovacím zámenom. Aj bez neho. Может + инфинитив Používanie prísloviek	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárnou-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: neformálna a formálna diskusia, interview, prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou a vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov, novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov, referát, kritika, posudok a pod.	Poukázat na špecifika komunikácie v hlavných informačných denníkoch a ich zameranie (oficiálna tlač, špeciálne vydania, vydavateľia, vydavateľstvá, atď.).
	Подтвердить (настаивать на чем-либо) <i>Potvrdiť (trvať na niečom)</i>	На территории России насчитывается 13 городов с численностью населения свыше 1 миллиона человек: Москва, Омск ... Без проблем. Ладно. Хорошо. Вам придется подождать. Сейчас, одну минуточку.			
	Включить информацию <i>Začleniť informáciu</i>	Пример: Это город Сочи.			
	Ответить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i>				

СПОСОБНОСТЬ 4 : «ВЫСКАЗАТЬ СВОЕ МНЕНИЕ»

УРОВЕНЬ B2

Spôsobilosť č. 4 : „Vyjadriť svoj názor“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Apikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Высказать свое мнение <i>Vyjadriť svoj názor</i>	Высказать своё мнение <i>Vyjadriť svoj názor</i>	Если бы было по-моему, то я бы ... Мне кажется ... С моей точки зрения ... На самом деле ...	Používanie súvetí s vedľajšou vetou v doplnku. Oddelené písanie zápornej časti ne so slovesami	Komunikatívny kontext sa realizuje formou dialógu, monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: neformálna a formálna diskusia, interview, systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov, oznámenie, reklamácia, žiadosť, prihláška, urgencia, oficiálna pozvánka, objednávka, upomienka, ponuka služieb, polemika, referát a pod.	Poukazať na základné pravidlá komunikácie pri vyjadrovaní svojho názoru, súhlasu alebo nesúhlasu vo formálnom - úradnom styku.
	Выразить своё согласие <i>Vyjadriť svoj súhlas</i>	Не могу не согласиться. Может быть. Ладно.			
	Выразить своё несогласие <i>Vyjadriť svoj nesúhlas</i>	Думаю, что нет. Ни за какие деньги. Никогда. Точно нет. Ещё нет.			
	Выразить убеждение <i>Vyjadriť svoje presvedčenie</i>	Доказано, что ... Точно известно, что ...			
	Выразить протест, несогласие <i>Vyjadriť vzdor</i>	Я категорически против. Не может быть и речи ...			
	Протестовать <i>Protestovať</i>	Я этому не верю. Это не имеет смысла.			
	Выразить степень уверенности <i>Vyjadriť stupeň istoty</i>	Безусловно. Я в этом не сомневаюсь. Я уверен в этом. Я сделаю это.			

**СПОСОБНОСТЬ 7 : «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 7 : „Vnímať a vyjadrovať svoje city“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Воспринимать и проявлять свои чувства <i>Vyjadriť a prejavovať svoje city</i></p>	<p>Выразить свою радость, удивление-не от чего-либо <i>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie</i></p>	<p>Вы доставили мне большое удовольствие. Вот это счастье! Это потрясающе, изумительно. Как вам повезло. Мне досадно. Действительно, вам нечему завидовать. Не обращайтесь на это внимание. Не грусти. Не отчаивайся. Не стои́т опускаться руки. Я рад, что вас вижу. Я испытываю радость ... Безмерно счастлив ...</p>	<p>Príslovky Časovanie zvrätaných slovies Intonácia zvolacích viet</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovoreným, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: novinové správy, články a hlásenia, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, slávnostný príhovor, prejav, gratulácia, informácia a formálna diskusia, súkromný list, oznámenie, systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou, vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov a pod.</p>	<p>Zdôrazniť špecifika vyjadrenia rôznych pocitov a poukázať na základné pravidlá komunikácie pri vyjadrovaní emócií vo formálnom písomnom styku (oznámenie k rôznym príležitostiam, gratulácia, kondolencia, ukončenie štúdia a pod.).</p>
	<p>Вы можете на меня положитьсь. Не сомневайтесь. Расслабьтесь. Успокойтесь. Держись.</p>				
	<p>Успокоить, поддержать, придать смелости <i>Utešiť, podporiť, dodať odvalu</i></p>	<p>Časovanie slovies. Vymedzovacie zamená</p>			

**СПОСОБНОСТЬ 8 : «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЕ И РЕАГИРОВАТЬ НА НЕГО»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 8 : „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выразить ожидание и реагировать на него <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Выразить надежду <i>Vyjadriť nádej</i>	Я обещаю вам это. Даю вам /свое/ честное слово. Хотелось бы верить.	Krátky tvar prídavných mien. Prítomný a budúci čas slovies. Slovesný vid Skloňovanie osobných zámen 2. stupeň prísloviek	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: oznámenie, ponuka služieb, objednávka, faktúra, žiadosť, sprievodný list, urgencia, reklamácia, kritika, sťažnosť, upomienka, splnomocnenie, cestovný príkaz, novinové správy, články a hlásenia, neformálna aj formálna diskusia, interview, systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov a pod.	Zôrazniť spôsoby vyjadrenia pochvaly alebo sťažnosti na rôzne služby a v tejto súvislosti poukázať na základné pravidlá komunikácie vo formálnom písomnom styku.
	Выразить разочарование <i>Vyjadriť sklamanie</i>	Я разочарован (-а). А я тебе (вам) так верил! Ты не оправдал мои надежды (моих надежд).			
	Выразить страх, беспокойство <i>Vyjadriť strach, zľepokojenie, obavu</i>	Я очень обеспокоен.			
	Заверить <i>Ubezpečiť</i>	Я сдержу /свое/ слово. Я обещаю вам это. Будьте спокойны. Можете на меня положиться.			
	Выразить облегчение <i>Vyjadriť úľavu</i>	Прыгать хочется от радости ... Камень с души упал.			
	Выразить удивление <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Вполне доволен. Я удивлён.			
	Высказать неудовлетворение, пожаловаться <i>Vyjadriť nespokojnosť, postážovať si</i>	Это дерзость. Мы так не договаривались. Я этого так не оставлю. Ты не сдержал слово! Ты же мне обещал!			
	Узнать об удовлетворённости/неудовлетворённости кого-либо чем-либо <i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</i>	Вас заинтересовало ... Какое впечатление произвела (-вёл, -вели)			

**СПОСОБНОСТЬ 9 : «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 9 : „Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Представить свои увлечения и свой вкус</p> <p><i>Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus</i></p>	<p>Выразить, что я люблю, что мне нравится <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uzľavam</i></p> <p>Выразить свою нелюбовь к кому-либо, к чему-либо <i>Vyjadriť, že niekoho, niečo nemám rád</i></p> <p>Выбрать из предлагаемого самое лучшее <i>Vybrať si z ponúknutých možností najobľúbenejšiu</i></p>	<p>Я обожаю ... Я восхищаюсь ...</p> <p>Ненавижу ... Не терпю ... Не выношу ...</p> <p>Из всех возможностей ... я выбираю ... Нет ничего лучше ...</p>	<p>Časovanie Slovné spojenia: любить кого? Что?+акузатив; увлекаться/ интересоваться кем? Чем? + інструментал 3.stufeň prísloviek a prídavných mien</p>	<p>Ústny prejav formou monológu – oboznámiť okolie o svojich záľubách, pocitoch, alebo formou dialógu (neformálnej aj formálnej diskusie) - interview, reagovať a vyjadriť svoj postoj a pocity v rámci vzniknutých situácií, reagovať na všetky témy týkajúce sa vkusu s uplatnením hovorového aj formálneho štýlu. Písomný prejav: napísať súvislý text opisujúci záľuby alebo postoj voči prostrediu, opis vzťahu voči ľuďom z okolia, veciam, systematicky rozvinutý text a prezentácia s uvedením podrobností, esej alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov. osobný list. Reagovať na prežité situácie a zážitky v minulosti, postoj voči ľuďom, veciam: osobný list, hovorový štýl. Typy textov: osobné listy, štandardné listy o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, eseje a správy, úryvky z kníh a filmov, články z časopisov, filmy, rozhovory vysielané naživo, programy o aktuálnych udalostiach a témach, úryvky z kníh a filmov. Texty písané hovorovým, populárnou-náučným a publicistickým štýlom.</p>	<p>Návšteva a opis historických miest, pamätihodností jednotlivých krajín. Svetové osobnosti umenia, spisovatelia, básnici, maliari, vyjadriť postoj voči jednotlivým umeleckým štýlom a ich predstaviteľom.</p>

**СПОСОБНОСТЬ 10 : «РЕАГИРОВАТЬ В ОБОСТРЁННОЙ СИТУАЦИИ»
УРОВЕНЬ В2**

Spôsobilosť č. 10 : „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать в обострённой ситуации <i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i>	Выразить свой гнев, плохое настроение <i>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu</i>	<p>Это неслыханно. Вы что, свихнулись? Катастрофа. Всё к чёрту.</p>		<p>Komunikácia sa realizuje formou dialógu, výmena názorov, konfrontácia, ostrá výmena názorov, hádka, neformálny dialóg, alebo formou súvislého monológu – vyjadrenie aktuálnych pocitov, postojov, názorov, hnevu, rozhorčenia, ospravedlnenie. Štýl hovorový, slang. Žiak vie plynule vyjadriť všetky svoje pocity a náлады, ovláda zdvorilú reč, vie sa súvislo a jasne vyjadriť ku všetkým témam.</p>	<p>Zásadne spoločenské témy, ku ktorým je potrebné vyjadriť svoj názor: politika, smrť, náboženstvo, výchova detí.</p> <p>Vedieť adekvátne reagovať na neprijemné spoločenské témy, ktoré sú aktuálne a citlivé v danej cieľovej krajine: vojny, ekologické a historické katastrofy, umelé prerušenie tehotenstva, drogová závislosť, rozvod, nevera, násilie.</p>
	Обижать <i>Urážať</i>	<p>Реагировать на гнев, на плохое настроение кого-либо <i>Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</i></p>	<p>У тебя что, ум за разум зашёл? У тебя с головой всё в порядке? Не бери в голову. Успокойся.</p> <p>Ну и дурной же ты! Не валяй дурака! Не вешай мне лапшу на уши. Дурак! Идиот! Не играй у меня на нервах. Не пудри мне мозги.</p>		<p>Типы текстов: вtipy, карикатуры, texty o kultúrnom kontexte cieľových krajín, písomné dialógy, výmeny názorov, filmy.</p>
Ругать <i>Nadávať</i>					

**СПОСОБНОСТЬ 11 : «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ/ВОСПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 11 : „Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Определить, сообщить и принять/воспринять правила или обязанности <i>Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti</i>	Приказывать <i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i>	Не высовывайтесь из окна! Проход закрыт! Стойте! Идите!	Rozkazovací spôsob slovíces Citoslovce можно, нельзя	Коммуникаčný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, neformálnej aj formálnej diskusie, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý list a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Texty sú písané hovorovým, ale aj administratívnym štýlom.	Diskutovať na tému ekológia a ochrana životného prostredia, nápisy a značenia v lesoch, prírodných rezerváciách, národných parkoch.
	Выразить моральную или социальную норму поведения <i>Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i>	Поблагодарите за информацию. За нарушение штраф. Соблюдайте чистоту (тишину)! Не стойте в проходе. Соблюдайте правила дорожного движения.	Разрешите закурить? Можно выйти? Могли бы вы выдать мне квитанции ... Можно закурить? Да, конечно. Пишите. Без проблем. Естественно. Само собой разумеется.		
	Согласиться с чем-либо, дать разрешение на что-либо <i>Dať súhlas, povoliť niečo</i>	К сожалению, это невозможно. Это нельзя сделать (допустить). Это нереально. Это незаконно. Не имеете права. Ни под каким видом. Вам сейчас нельзя ничего есть! Категорически запрещено!			
	Отказать <i>Odmietnuť</i>	Я этого так не оставлю. Не имеете права!			
	Запретить <i>Zakázať</i>				
	Воспротивиться против запрета <i>Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz</i>				

	Угрожать <i>Vyhrožat' sa</i>	Я найду на вас управу. Я буду жаловаться. Я подам на вас в суд!			
	Обещать <i>Sľubit'</i>	Я позабочусь об этом. Я сдержу слово. Ты можешь на меня положиться.			

СПОСОБНОСТЬ 12 : «РЕАГИРОВАТЬ НА НЕСОБЛЮ ДЕНИЕ ПРАВИЛ ИЛИ СОБЫТИЕ» УРОВЕНЬ B2

Spôsobilosť č. 12 : „Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на несоблюдение правил или событие	Признать свою вину <i>Obvinít, obvinít sa, priznať sa</i>	Я отнеслась к вам несправедливо. Я была неправа. Я была не совсем объективна ...	Rozkazovací spôsob slovíces. Krátky tvar prídavných mien	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview s úplným obsahnutím terminológie danej témy, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické žánre. Texty sú písané hovorovým alebo administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Človek v spoločnosti, jeho práva a povinnosti, ľudské práva, rozdielnosti medzi Slovenskom a cieľovými krajinami. Aktuálne témy porušenia ľudských práv vo svete.
	Извиниться <i>Ospravedlniť sa</i>	Извини (-те), за опоздание. Простите, я так не думала. Я вам не помешал? Если да, то извините.			
<i>Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností</i>	Отвергнуть обвинение <i>Odmietnuť obvinenie</i>	Я в этом не виноват (-а). Я в этом не участвовал (-ла). Я ничего об этом не знаю. Я не имею к этому отношения.			
	Упрекать <i>Vučiťat'</i>	Тебе это нужно было ... Зачем ты это сделал ... Зря, ... Не стоило ... Как же так?			

**СПОСОБНОСТЬ 13 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobnosť č. 13 : „Reagovať na príbeh alebo udalosť“ Úroveň B2

Spôsoblosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на что-либо <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Проявить интерес к чему-либо <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	А ты слышал, видел ... А тебе говорили ... Прекрасная новость ... А ты знал об этом? А мне говорили, что ...		Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu (neformálnej aj formálnej diskusie, interview), monológu, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov).	Anglickí/Nemeckí/Ruskí/Francúzski, atď. spisovatelia sa čítajú aj na Slovensku.
	Выразить интерес к рассказу кого-либо <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i> Проявить удивление <i>Vyjadriť prekvapenie</i> Выразить, что меня никто, ничто не удивило <i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo prekvapilo</i>	Как же так? Ну надо же! Ах, вы здесь? Что? Вот так неожиданность! Вот это, да. Это меня не поражает. Это меня не шокирует. Ничего удивительного. Ну и что? Мне безразлично. Мне всё равно. Меня это не трогает. Это меня не касается. Мне совершенно неинтересно.	Záporné zámena. Skloňovanie osobných zámen. Časovanie sloves	Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Historické udalosti, ktoré poznačili vývoj v Európe. Slovenské filmy, ktoré dosiahli úspech v zahraničí.
Выразить незаинтересованность <i>Vyjadriť nezaujím</i>					

**СПОСОБНОСТЬ 14 : «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 14 : „Ponúknuť a reagovať na ponuku“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia	
Предложить и реагировать на предложение <i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	Попросить кого-либо что-либо сделать <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Подождите! У меня к вам просьба. Передайте, пожалуйста, это моему брату. С удовольствием. Секундочку. Минуточку. Момент. Сделай это еще раз. Давай ...	Rozkazovac í spôsob slovies Zvolacie vety.	Коммуникаčný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-naučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Správanie sa na verejných miestach. Zdvorilosť v osobnom aj úradnom styku. Vtupy a anekdoty na Slovensku a v Británii/ Francúzsku/ Nemecku, atď'.	
	Предложить кому-либо что-нибудь сделать <i>Navrhnúť niekomu, aby niečo urobil</i>	Давайте, начнем ... Мы придумали ... Я придумала ... У меня хорошая идея ... Пойдёмте...	Я дам вам очень благодарен. Я вам очень признателен/ обязан/. Спасибо вам за всё, что вы для меня сделали. Большое спасибо за вашу помощь. Спасибо, в следующий раз.	Časovanie slovies давать/дать		
	Предложить свою помощь (сделать что-нибудь вместо кого-либо другого) <i>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</i>	Предложить что-нибудь одолжить/подарить <i>Navrhnúť, že niečo požičiam/darujem</i>	Не волнуйся, я позабочусь об этом. Не сомневайтесь, я им скажу. Предлагаю свои услуги, свою помощь. Я даю вам на время ... Возьмите ... Берите ... навсегда			
Ответить на предложение кого-либо другого <i>Odpovedať na návrh niekoho iného</i>						

**СПОСОБНОСТЬ 15 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ДОЛЖНО ПРОИЗОЙТИ»
УРОВЕНЬ B2
Spôsobnosť č. 15 : „Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti“ Úroveň B2**

Spôsoblosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что должно произойти <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti</i>	Предостеречь от кого-либо и от чего-либо <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Курение вредит вашему здоровью! Вредно курить! Осторожно! Обрати (-те) внимание.	Časovanie sloviac. Rozkazovací spôsob sloviac 2. stupeň prísloviac	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárnoučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Alkohol, cigarety a drogy – hrozba pre našu mládež. Populárne povolania na Slovensku a v zahraničí (výhody/nevýhody). Smerovania spoločnosti do budúcnosti (rodinné vzťahy, výchova a vzdelávanie, spôsob bývania).
	Посоветовать <i>Poradiť</i>	Возьмите на размер больше. Мой совет вам ... На твоём месте я бы ... Я бы это ...			
	Помочь набраться смелости/Поддержать <i>Dodať odvahu/Podporiť</i>	Ни пуха, ни пера! Я уверен – все получится. Буду болеть за тебя. Это не конец света. Это не так страшно. Могло быть и хуже. Лучше и быть не могло!			
	Пожелать кому-либо <i>Adresovať niekomu svoje želanie</i>	Желаю тебе много радости, удачи! Будь всегда здорова и весела.			

**СПОСОБНОСТЬ 16 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobnosť č. 16 : „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti“ Uroveň B2

Spôsobnosti	Funkcie	Aplikácia funkcie		Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что произошло. <i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>	Вспомнить что-либо/кого-либо <i>Spomenúť si na niekoho/niečo</i>	Сколько воды утекло ...		Minulý čas slovies	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobnosti, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Významní nositelia Nobelových cien ako reprezentanti iných kultúr. Diskutuje sa v našej spoločnosti o politike? Diverzita kultúr.
	Высказать, что я что-то/кого-то забыл <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	Выпало из головы ... Я не помню ...				
	Напомнить <i>Pripomenúť</i>	Напомни мне, пожалуйста.				
	Соболезновать <i>Kondolovať</i>	Примите мои глубочайшие соболезнования ... Примите, пожалуйста, выражение моего соболезнования по поводу смерти вашей ...				
	Поздравлять <i>Gratulovať</i>	Дорогие наши родители! Мы поздравляем Вас с серебряной свадьбой. Ваша свадьба – большой праздник для нас, потому что благодаря этому событию мы появились на свет. Спасибо вам за всё! Всего самого хорошего!				

**СПОСОБНОСТЬ 17 : «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ»
УРОВЕНЬ B2
Spôsobilosť č. 17 : „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň B2**

Spôsoblosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать при первой встрече <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Представить кого-либо <i>Predstaviť niekoho</i>	Господин Петров, госпожа Петрова, это моя жена ... Я хочу познакомиться тебя с моим другом. Давайте знакомимся.	Rozkazovací spôsob slovies	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, monológu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým, populárnou-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Príhovor pri rôznych kultúrnych udalostiach. Priятие významných hostí. Národy sa odlišujú aj stupňom temperamentu.
	Представиться <i>Predstaviť sa</i>	Мне кажется, что мы уже где-то виделись. Что знаем друг друга. Меня зовут ...			
	Реагировать на представление другого <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Я тоже рад с вами познакомиться. Счастлив с вами познакомиться. Рад (-а) знакомству. Добро пожаловать! С приездом! Заходи (-те)!			
Встретить <i>Privítať niekoho</i>	Добро пожаловать! С приездом! Заходи (-те)!	Выпьем за свободу ... Хочу поднать тост ... У меня есть тост ... Поднимем бокалы ...			
Произнести тост <i>Predniesť prípitok</i>	Выпьем за свободу ... Хочу поднать тост ... У меня есть тост ... Поднимем бокалы ...				

СПОСОБНОСТЬ 18 : «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»

УРОВЕНЬ B2

Spôsobilosť č. 18 : „Korešpondovať“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Начать писать письмо <i>Začať list</i>	Уважаемый Иван Петрович!	Časovanie sloviess- Skloňovanie podstatných a prídavných mien. Skloňovanie zámen	Komunikačný kontext sa realizuje písomnou formou uplatnením administratívneho štýlu. Texty sú písané hovorovým a administratívnym štýlom. Pravidlá, ktoré sa používajú v tejto oblasti, môžu byť dosť prísne a formálne. Žiaci sa musia vyhýbať najbežnejším chytákam (úskalia, pasce). Typy textov: listy úradné, listy o aktuálnych udalostiach s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov.	Upozorniť na formálnu stránku písania listov na Slovensku a v cieľových krajinách. Ukážky slovenskej korešpondencie a korešpondencie v cieľovom jazyku. Korešpondencia pracovná, literárna, ľúbostná. Niekoľko príkladov podľa okruhu záujmov žiaka.
	Закончить письмо <i>Ukončiť list</i>	С глубоким /искренним/ уважением ... Ещё я хочу добавить ... Люблю ...			
	Переписываться с кем-нибудь <i>Korešpondovať</i>	Твои письма для меня – большая радость. Жду ответа.			

**СПОСОБНОСТЬ 20 : «ОБМЕНИВАТЬСЯ МНЕНИЯМИ, РАЗГОВАРИВАТЬ С КЕМ-ЛИБО»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobnosť č. 20 : „Vymieňať si názory, komunikovať s niekým“ Úroveň B2

Spôsobnosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Обмениваться мнениями, разговаривать с кем-либо	Начать разговор <i>Začať rozhovor</i>	Молодой человек, вы не знаете ... Простите, с кем я говорю ... Я вас где-то видел ... Мне кажется, я вас знаю ...	Časovanie sloviess Rozkazovací spôsob sloviess Podmieňovací spôsob sloviess	Komunikačný kontext sa realizuje bezproblémovo, spontánne formou dialógu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorným, populárnoučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Alkohol, cigarety a drogy – hrozba pre našu mládež. Diverzita komunikácie. Spôsob slovenskej komunikácie a komunikácie v cieľovom jazyku.
	Взять инициативу на себя <i>Ujať sa slova v rozhovore</i>	Вы знаете ... Мне хотелось бы сказать ... Подожди,			
Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Попросить слова <i>Vypýtať si slovo</i>	Я могу добавить ... Разрешите сказать ... Предоставьте (мне) слово, пожалуйста ...	Časovanie sloviess Rozkazovací spôsob sloviess Podmieňovací spôsob sloviess	Komunikačný kontext sa realizuje bezproblémovo, spontánne formou dialógu, neformálnej aj formálnej diskusie, interview, samostatného písomného prejavu (systematicky rozvinutý opis a prezentácia s uvedením podrobností, referát alebo správa s rozvinutou argumentáciou s vysvetlením dôležitých myšlienok a uvedením podporných detailov). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorným, populárnoučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: novinové správy, články a hlásenia, návody, dokumentárne filmy, rozhovory vysielané naživo, správy a programy o aktuálnych udalostiach, úryvky z kníh a filmov.	Alkohol, cigarety a drogy – hrozba pre našu mládež. Diverzita komunikácie. Spôsob slovenskej komunikácie a komunikácie v cieľovom jazyku.
	Вернуться к недоговорённому, если меня перебили <i>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</i>	Я хотел (-а) бы вернуться к тому, о чём я говорил.			
	Не дать слова <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>	Дослушай и потом говори! Вам никто не давал слова!			

**СПОСОБНОСТЬ 21 : «ПОДГОТОВИТЬ ПРЕЗЕНТАЦИЮ»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobnosť č. 21 : „Vypracovať prezentáciu/prednášku“ Úroveň B2

Spôsobnosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Подготовить презентацию <i>Vypracovať prezentáciu/prednášku</i>	Ввести тему, выразить основную мысль/ли <i>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)</i>	Тема нашего разговора/работы ...		Komunikačný kontext: sa realizuje písomnou i ústnou formou. Na tejto úrovni žiak disponuje dostatočne veľkou zásobou formulácií a môže obohatiť svoj prejav a urobiť dobrý dojem na publikum.	Odborné prejavy: technika, kultúra, literatúra, veda, politika
	Ознакомить (-ся) с содержанием, с основой <i>Oboznámiť sa s obsahom/osnovou</i>	В работе рассматривается ... В докладе затрагиваются вопросы ...	Podmieňovacie spôsob slovíes	Типу презентації: презентація (aj v Power Pointe), plagáty.	
	Подробно рассказать <i>Rozviesť tému a oslovu</i> Перейти от одного пункта к другому. <i>Prejsť z jedného bodu na iný</i>	А теперь подробнее ... Подробнее поговорим о ... Углубляясь в тему / в данную проблему ... Перейдем к ... Перейдем ко второму вопросу. Обратимся к следующему пункту. Благодарю вас за внимание. В завершение ... Мы пришли к выводу ... Сделаем вывод ...	Skloňovanie podstatných a prídavných mien.		
Закончить свое выступление <i>Ukončiť svoj výklad</i>					

**СПОСОБНОСТЬ 22 : «РАСШИРИТЬ/ДОПОЛНИТЬ СОСТАВЛЕННУЮ ПРЕЗЕНТАЦИЮ/ДОКЛАД»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 22 : „Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Расширить/Дополнить составленную презентацию/ доклад</p> <p><i>Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku</i></p>	<p>Выделить/Подчеркнуть/ Обратить внимание <i>Podčiarknuť/ dať do pozornosti</i></p>	<p>Отметим ... Я хочу отметить, что ... Обратите внимание</p>	<p>Všetky gramatické javy okrem prechodníkov a prídaví.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje aj ústnou aj písomnou formou. Ústna prezentácia je doplnená písomným výstupom. Odborný prejav sa vyznačuje častým výskytom presných termínov, prezentácie a prednášky obsahujú mnohé nové informácie a sú náročné na vnímanie. Lepšiemu pozornosti a prednášky prezentácie a prednášky napomáha časté opakovanie kľúčových termínov. Žiaci dokážu poukázať na hlavné kľúčové slová a pre lepšie pochopenie opakujú hlavnú lexiku. Publikum je aktívované a zapájané do diskusie využitím istých jazykových prvkov. Forma: hovorový štýl, odborný štýl, populárno-náučný štýl, náučný: vedecký a populárny. Texty: odborné články z rôznych krajín, články z novin, reportáže, správy a programy o aktuálnych udalostiach.</p>	<p>Využitie cudzojazyčných odborných textov (lexika).</p>
	<p>Отклониться от темы <i>Odbočiť od témy (digresia)</i></p>	<p>Отвлечёмся от темы ... Немного о другом.</p>		<p>Využitie internacionálnej lexiky a zložitejších syntaktických konštrukcií.</p>	
<p>Расширить/Дополнить составленную презентацию/ доклад</p> <p><i>Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku</i></p>	<p>Вернуться к первоначальной теме <i>Vrátiť sa k pôvodnej téme</i></p>	<p>Не будем отвлекаться от темы ...</p>	<p>Všetky gramatické javy okrem prechodníkov a prídaví.</p>	<p>Vzájomné ovplyvňovanie jazykov pri prekladoch – nová terminológia.</p>	<p>Využitie internacionálnej lexiky a zložitejších syntaktických konštrukcií.</p>
	<p>Привести пример <i>Uviesť príklad</i></p>	<p>Скажем так ... Приведем пример ...</p>		<p>Vzájomné ovplyvňovanie jazykov pri prekladoch – nová terminológia.</p>	
<p>Расширить/Дополнить составленную презентацию/ доклад</p> <p><i>Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku</i></p>	<p>Цитировать <i>Citovať</i></p>	<p>По словам ... Как считает ...</p>	<p>Všetky gramatické javy okrem prechodníkov a prídaví.</p>	<p>Citácie z cudzojazyčnej literatúry.</p>	<p>Vzájomné ovplyvňovanie jazykov pri prekladoch – nová terminológia.</p>
	<p>Сказать по-другому <i>Parafrázovať</i></p>	<p>По словам ... Как считает ...</p>		<p>Citácie z cudzojazyčnej literatúry.</p>	

**СПОСОБНОСТЬ 23 : «УЧАСТВОВАТЬ В ДИСКУССИИ/АРГУМЕНТИРОВАТЬ»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 23 : „Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Участвовать в дискуссии/Аргументировать Zúčastniť sa na diskusii/ Argumentovať	Вести новую тему, новые пункты дискуссии Navrhnuť novú tému/nové body diskusie	Затронем другую тему. Перейдём к новой теме.	Všetky gramatické javy.	Komunikácia prebieha ústnou formou s využitím rečníckeho a hovorového štýlu. Žiak sa dokáže nielen zapojiť do diskusie, ale je schopný svoje stanovisko obhájiť a správne formuluje vlastné argumenty. Dokáže reagovať na dodatočné otázky. Texty: články, komentáre v novinách, rozhovory.	Frázy na vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu.
	Отказаться от дискуссии Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie	У нас нет вопросов ... Мы согласны с вами ...			
	Вернуться к теме Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie	Вернёмся к теме ... Вернёмся к тому ...			

**СПОСОБНОСТЬ 24 : «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА, ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ, МОИ АРГУМЕНТЫ БЫЛИ ПОНЯТЫ»
УРОВЕНЬ B2**

**Spôsobilosť č. 24 : „Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené“
Úroveň B2**

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА, ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ, МОИ АРГУМЕНТЫ БЫЛИ ПОНЯТЫ	Убедиться в том, что слушатели меня поняли <i>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i>	Есть ли вопросы по данной теме? Вам всё понятно? Мы можем продолжить?		Komunikačný kontext prebieha ústnou formou v podobe dialógu. Žiak už ovláda zložitejšiu terminológiu, preto môžeme hovoriť nielen v hovorovom štýle, ale aj v populárno-náučnom, rečnickom.	Poukázať na základné rozdiely v tvorbe a používaní zaužívaných fráz v diskusii. Neverbálny prejav charakteristický pre každú krajinu.
	Убедиться в том, что я правильно понял высказанное <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>	Вы хотите сказать, что ... Давайте уточним.			
Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Убедиться в правильности понимания проблемного слова, фразы <i>Požadovať o roztos pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy</i>	Я правильно использую это слово/ выражение? Если я вас правильно понял, то ...			
	Заменить забытое/незнакомое слово <i>Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo</i>	Используйте другое слово ...			
	Искать слова <i>Hľadať slovo/vetu</i>	У меня это вертится на языке, но не могу вспомнить ...			
	Исправиться, вернуться к разговору <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>	Я исправил (-ла) свои ошибки.			

**СПОСОБНОСТЬ 25 : «РАССКАЗАТЬ ЧТО-ЛИБО»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 25 : „Porozprávať niečo“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Рассказать что-либо <i>Porozprávať niečo</i></p>	<p>Рассказывать <i>Rozprávať príbeh</i></p> <p>Начать рассказ анекдот <i>Začať príbeh historiku, anekdotu</i></p>	<p>Мне хотелось бы рассказать ... Жили-были ...</p> <p>В давние времена ... Давным-давно ...</p>		<p>Komunikačný kontext je realizovaný vo forme monológu a dialógu, formálnej aj neformálnej diskusie, interview. Žiak využíva hovorový a rečnícky štýl. Dokáže už aplikovať vo svojom ústnom výklade komplikovanejšie jazykové spojenia. Všíma si rozdiely opis tej istej skutočnosti v rôznych jazykoch. Svoj opis obohacuje o nové jazykové prostriedky: napr. prirovnania, metafory, rečnícke otázky.</p> <p>Типы текстов: články, príbehy, opisy, eseje, úvahy, aktuálne správy, dokumentárne filmy.</p>	<p>Príslovia a porekadlá. Frazeologizmy.</p>
	<p>Заключение <i>Zhrnúť príbeh, historiku</i></p>	<p>Скажу в заключение ... Так закончилась эта история.</p>			

Odporúčané spôsobilosti

СПОСОБНОСТЬ 3 : «ВЫБРАТЬ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ» УРОВЕНЬ B2

Spôsobnosť č. 3 : „Vybrať si z ponúknutých možností“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Applikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Выбрать из предлагаемых возможностей <i>Vybrať si z ponúknutých možností</i>	Определить/Различить <i>Identifikovať</i>	Пример: Это город Сочи. Пример: Сочи – это курортный город, находящийся на побережье Чёрного моря. Совсем, нет! Простите, но я вынужден отказаться от вашего предложения. Совершенно верно. Разумеется. Это не совсем так!	Skloňovanie podstatných mien. Struktúra oznamovacej vety. Používanie krátkeho tvaru prídavných mien.
	Описать <i>Opísať</i> Подтвердить. Не воспринять. Выразить несогласие. Исправить. <i>Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas), opraviť (korigovať)</i>		

**СПОСОБНОСТЬ 5: «ВЫРАЗИТЬ СВОЕ ЖЕЛАНИЕ»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 5 : „Vyjadriť svoju vôľu“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Выразить свое желание <i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	Выразить свои желания /мечты <i>Vyjadriť svoje želania/túžby</i>	Мне хотелось бы ... Хотелось бы мне ... Я безусловно хочу ...	Podmieňovací spôsob slovíes
	Выразить свои планы (ближайшие и будущие) <i>Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</i>	У нас запланирована поездка в США. Мы намерены ... Слустья ... (история)	Budúci čas slovíes.

**СПОСОБНОСТЬ 6: «ВЫРАЗИТЬ СВОЮ СПОСОБНОСТЬ»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 6 : „Vyjadriť svoju schopnosť“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Выразить свою способность <i>Vyjadriť svoju schopnosť</i>	Показать свои знания <i>Vyjadriť vedomosti/ poznatky/zistenia</i>	Мне (нам) известно, что ... По научным данным ... По результатам исследований ...	Časovanie slovesa znáť. Používanie krátkého tvaru prídavných mien
	Высказать своё незнание <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Невозможно определить ... Не доказано ... Нет точных данных ...	Активне а пасивне конструкcie
	Показать свое умение что-либо делать <i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Есть возможность ... У меня есть способности ... Я способен/способна Я одарена-одарён ...	Časovanie slovesa vладеть чем?+ inštrumentál podstatných mien Časovanie modálnych slovíes уметь, мочь (opakovanie)

**СПОСОБНОСТЬ 19 : «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ»
УРОВЕНЬ B2**

Spôsobilosť č. 19 : „Telefonovať“ Úroveň B2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
<p>Звонить по телефону <i>Telefonovať</i></p>	<p>Начать, поддержать и закончить телефонный разговор <i>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</i></p>	<p>Вы неправильно набрали номер. Вы не туда попали. Здесь таких нет. <i>До свидания.</i></p>	

VI SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. V osnovách, ktoré sa používali doteraz, bola slovná zásoba naznačená len vymedzením tematických okruhov pre jednotlivé ročníky ZŠ a SŠ, v rámci ktorých sa mal žiak vedieť vyjadriť. Zostávalo na učiteľovi, resp. na učebnici, ktorú používal, akú slovnú zásobu a v akom rozsahu si ju žiak osvojil.

Predložené osnovy prezentujú požiadavky na osvojenie si slovnej zásoby oveľa konkrétnejšie a sú založené na kritériách pre ovládanie cudzieho jazyka podľa úrovni (A1, A2, B1, B2) vymedzených v *Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky*. Autori osnov síce tiež vychádzajú z idey, že slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých prípadoch (najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike) prelína.

Prvým krokom bolo preto stanovenie základných tematických okruhov (spolu 21 tém), ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce základné témy, najmä podľa úrovni ovládania cudzieho jazyka. Všetky témy ako aj podtémy sú spoločné pre všetky jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách, avšak ich naplnenie konkrétnou slovnou zásobou je urobené pre každý jazyk zvlášť.

Druhým krokom bol teda výber základnej slovnej zásoby (pre úroveň A1 a A2) a jej rozšírenie o tematicky a štylisticky špecifickejšiu lexiku (pre úroveň B1 a B2) pre jednotlivé cudzie jazyky. Pri začleňovaní lexiky autori postupovali tak, že začali s výberom slovnej zásoby pre najnižšiu úroveň. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navšenie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Autori osnov si nenárokujú na absolutizáciu tohto dokumentu, t. j. že vyčerpali všetky možnosti začlenenia lexiky. Predmetný materiál by mal slúžiť ako východisko a základ pre výučbu a osvojenie si potrebnej slovnej zásoby, aby sa žiak (na úrovni A1 – B2) vedel relevantne dohovoriť v ústnej i písomnej forme v komunikačných situáciách zodpovedajúcich potrebám učiacich sa.

Témy pre komunikačné úrovne

Uvádzame zoznam tém pre komunikačné úrovne A1 až B2:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Domov a bývanie

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekárň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Pracovné činnosti a profesie

Školský systém

Celoživotné vzdelávanie

Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna

Počasiе

Rastliny/flóra

Klíma

Človek a jeho životné prostredie

Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Knihy a čítanie

Rozhlas, televízia a internet

Výstavy a veľtrhy

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie

Stravovacie návyky

Mäso a mäsové výrobky

Zelenina a ovocie

Nápoje

Cestoviny a múčne výrobky

Mliečne výrobky

Stravovacie zariadenia

Príprava jedál

Kultúra stolovania

Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Cudzojazyčná komunikácia

Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia

Odevné doplnky

Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Druhy a vzory odevných materiálov

Móda a jej trendy

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Športové disciplíny

Význam športu pre rozvoj osobnosti

Nové trendy v športe

Fair play športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia

Pošta a telekomunikácie

Druhy a spôsoby nákupu a platenia

Hotely a hotelové služby

Centrá krásy a zdravia

(kaderníctva, fitnes, ...)

Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely

Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny

Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia

Kultúra a jej formy

Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok

Formy komunikácie

Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Zamestnanie

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie

Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy

Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály

Pozitívne a negatívne vzory

Slovensko

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrna zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Povinná lexika pre komunikačnú úroveň B2

Тэмы/Ťšobesne/ Podtэmy	Ťroveň A1	Ťroveň A2	Ťroveň B1	Ťroveň B2
1 Rodina a spoločnosť - Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štátna príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo	Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine имя, фамилия, девочка, семья, папа, мама, ребёнок, дети, сын, дочка, бабушка, дедушка, внук, внучка, дядя, тётя, двоюродный брат, двоюродная сестра, жить, работать, профессия, инженер, врач, медсестра, водитель, официант, официантка, служащий, служащая, предприниматель, предприниматель- ница, экономист, звать, меня зовут,	A1 + Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty русский, русская, русские, словак, словачка, словаки, имя, отчество, родиться, в 1978 году, 12.12.1978, гражданин, гражданка, граждане, анкета, паспорт, заграничный паспорт (загранпаспорт), свидетельство о рождении, заполнить, замужем, не замужем, жениться, женат, неженат	A2 + Vzťahy medzi ľuďmi брак, гражданский/церков- ный, бракосочетание, регистрация, венчание, бракоразводный, процесс, золовка, опекун, опекаль, пособие, декретный отпуск, уходить в декрет, кокетничать, поддерживать, обеспеченный, благосостояние, содержать, изменять, измена, свадьба, молодожён, молодожёны, жених,	B1 + Náboženstvo поститься, святая вода, иконостас, батюшка, исповедь, исповедаться, крёстный отец, крёстная мать, святой отец, молитва, молиться, православие, православный, монастырь, монах, монахиня, риза, богослужение, служба, литургия, грех, грешный, возмездие, гореть в аду,

	<p>представить, познакомиться, познакомиться, подруга, друг, любить, отдыхать, играть, должен, должна, должны, помогать, надо, мыть, посуда, вытирать, поливать, пыль, выносить, мусор</p>		<p>невеста, муж, жена, супруг, супруга, обручение, обручаться, обручальное кольцо, целовать/поцеловать (- ся), встречаться, свидание дворец бракосочетания, отчим, мачеха, падчерица, пасынок, усыновить, родственник, родственница, племянник, племянница, новорожденный, теща, свёкор, свекровь, развод, разводиться/развес- тись, алименты, мать-одиночка, няня, заботиться, воспитывать, благополучный, уважать, бытовые проблемы, неполная семья, сирота,</p>	<p>спасение, прощение, юродивый, блаженный, согрешить, канонизировать, купель, часовня, чёрт, сатана, демон, ангел-хранитель, ад, рай, дерево познания, Библия, библейский, Византия, византийский, Ветхий Завет, Новый Завет, заповедь, Иисус Христос, Бог, распятие, терновый венец, мученик, христианин</p>
--	---	--	--	---

<p>2 Domov a bývanie - Mój dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine - Spoločnosť a životné prostredie - Spoločnosť a jej životný štýl</p>	<p>Mój dom/byt Zariadenie bytu</p> <p>город, деревня, жить, дом, этаж, подъезд, лифт, комната, квартира, однокомнатная, двухкомнатная, трёхкомнатная, четырёхкомнатная, большая, маленькая, светлая, тёмная, уютная, большая, высокий, низкий, гостиная, детская, кабинет, спальня, кухня, ванная, туалет, балкон,</p>	<p>A1+ Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine</p> <p>дом, частный, собственный, вилла, коттедж, панельный, кирпичный, многоквартирный, высотный, окрестность, зелень, переехать, удобство, вид, доволен, планировка, смежный, отделный, выходить, сдавать, необходимый, мусорное ведро, чистить, пылесосить, убирать/убрать, стирать/выстирать, гладить, сквородка, устраивать, снять/снимать, объявление, новоселье, обмен, поменять,</p>	<p>A2+ Spoločnosť a životné prostredie</p> <p>окружающая среда, удовлетворять, запросы, защита, фильтры, загрязнение, мусор, свалки, безотходный, отходы, радиоактивные, вещества, концентрация опасных веществ, радиационная, опасность,</p>	<p>бездетный, многодетный, взаимопонимание, ценить, любовник, любовница, конфликт, ухаживать, свидетель, свидетельница, медовый месяц</p>	
			<p>B1+ Spoločnosť a jej životný štýl</p> <p>специальный, перемена, расслоение, богатые, бедные, бедность, новые русские, бомжи, бездомные, нищета, высокооплачиваемый, работа, воровать, жулик, владеть, недвижимость,</p>		

	<p>лоджия, гардероб, помещение, прихожая, коридор, кровать, диван, кресло, удобный, ковер, телевизор, стенка, лампа, плита (газовая, электрическая), посуда, стакан, убирать, спать, между, посреди, перед, за, под, над, далеко, недалеко, близко, электроприборы, холодильник, морозильник, стиральная машина, микроволновая печь, пылесос, утюг, видеомэгнитофон, музыкальный центр, мебель, висеть, настольная, ночная лампа, занавеска, бельё (постельное)</p>	<p>поменять, разменять, расположен, -а, -о, -ы, около, посредине, возле, лежать, стелить/постелить, просторный, слева, справа, снимать квартиру, наводить/навести порядок, огород, сад, сажать, разводить.</p>	<p>подписная кампания, чистота, воздух, изучать, растения, животные, решать, экологические проблемы, охрана, нарушение, экология, загрязнение, специалисты, игнорировать, оставлять, закон, смог, принять, меры предосторожности, очистные сооружения, атомные электростанции, излучение, глобальное потепление, кислотные дожди</p>	<p>вкладывать, престижный, скромность, комфортный, доход, образ жизни, многонациональный, приватизация, фешенебельный, английский газон, декоратор, благотворительные организации, социальные пособия, нужда, нуждаться, обеспечение, уверенность, безработица, испытывать, улучшать, льгота, ссуда, сокращать</p>
--	---	--	--	--

3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie - Ľudské telo - Fyzické charakteristiky - Charakterové vlastnosti človeka - Choroby a nehody - Hygiena a starostlivosť o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klímika, lekáreň a lieky, poistenie	Ľudské telo Fyzické charakteristiky человек (люди), голова, волосы (короткие, длинные, светлые, тёмные, каштановые, рыжие), блондин, блондинка, брюнет, брюнетка, лицо (круглое, продолговатое, смуглое, бледное, доброе, злое, в веснушках), нос (курносый, длинный, маленький, орлиный, картошкой), рот, губы, ухо (уши), глаз (-а), голубые, синие, карие, чёрные, шея, язык, зуб, щека, борода, усы, плечо, туловище, грудь, живот, спина, рука,	A1+ Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody характер, темперамент, сангвиник, холерик, меланхолик, флегматик, дружелюбный, скучать, жизнерадостный, преодолевать, отзывчивый, врожденный, нервный, система, уравновешенный, возбудиться, успокаиваться, общительный, жестикулировать, вспылчивый, удача, добиться, легко ранимый, обдумать, упрямый, поведение, раздражительный, подражать, трудность, одиночество, нерешительный, робкий, смелый, трусливый, честный, нечестный, веселый, грустный, температура, градусник (термометр), повыситься, понизиться, болеть/заболеть чем? ангиной, гриппом, болит (болят) что? горло, ноги,	A2+ Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života вегетарианец, вегетарианка, диетическое питание, рациональное здоровое питание, усиленное питание, диета, не употреблять, наркотики, наесться, обьесться, голодать, гречка, дрожжи, двигаться, равновесие, физическое и душевное здоровье, профилактика, проходить, обследовать, чистить зубы, умываться, принимать душ, делать зарядку, соблюдать гигиену	B1+ Nemocnica a klímika, lekáreň a lieky, poistenie поликлиника, пациент, медпункт, роддом, палата, больничный лист, быть на больничном, приём, приёмные часы, наложить гипс, снять гипс, неотложная помощь, вызывать/вызвать, скорая помощь, оказать, первая помощь, больница, стационарное лечение (стационар) больница, инфекционные, психоневрологичес-кие, урологические, туберкулёзные, оперировать, делать операцию,
---	--	--	--	---

	<p>нога, палец, возраст, юноша, молодой, пожилой, старый, мужчина, старик, девушка, женщина, старуха, рост, средний, высокий, низкий</p>	<p>желудок, сердце, лёгкие, болезнь, заболевание, воспаление лёгких, туберкулёз, простуда, насморк, перелом, головная боль, состояние здоровья, участковый врач, педиатр, терапевт, дантист, глазной врач (окулист), регистратура, участковый врач, жаловаться, беспокоить, простудиться, дышать, дыхание, осмотреть, медицинский осмотр, проверить, рентген, направление, перелом, выздороветь/выздороветь, зрение, близорукость, близорукий, дальновзоркость, дальнорукый, машина скорой помощи, вызвать, сделать укол, кровь, сдать кровь на анализ</p>		<p>госпиталь, дерматолог, гинеколог, уролог, психиатр, педиатр, кардиолог, травматолог, отоларинголог, стоматолог, хирург, терапевт, пенсионный возраст, диагностические центры, медицинская аппаратура, альтернативная медицина, гомеопатия, фитотерапия, акупунктура, рефлексотерапия, магнитотерапия, реабилитация, немедикоментозные способы, народные рецепты, обратиться, целитель, целебные, минеральные или</p>
--	--	--	--	---

				грязевые источники, инвалидность, наркозависимость, кровенное давление, прописать лекарство, принимать лекарство, таблетка, капли, мазь, сироп, аптека, лечить, устойчивость организма, исследовать, страхование по болезни, пожизненное страхование, медицинская, страховая компания, страхование, (страховка), здравоохранение, медицинское обслуживание, платный, бесплатный
--	--	--	--	--

<p>4 Doprava a cestovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a leteckých sietí 	<p>Dopravné prostriedky</p> <p>транспорт, городской, трамвай, троллейбус, автобус, машина, автомобиль, такси, метро, водитель, таксист, пассажир, самолёт, аэропорт, вокзал, расписание поездов, идти, ходить, ехать, ездить, пешком, пройти, проехать, перейти, перекрёсток, переход, светофор, осторожно, свет, билет, пластиковая карта, компостер, турникет, остановка, стоянка такси, станция, войти, войти, выйти, выйти, спуститься, подняться, номер, посетить, пешеход, железная дорога,</p>	<p>A1+ Osobná doprava Príprava na cestu a cestovanie</p> <p>отпуск, путешествие, путешествовать, посетить, поехать, побывать, отдыхать/отдохнуть, во время каникул, турист, туристическое агентство (турагентство), путёвка, путешевдитель, проводник (-ница), приземлиться, рекомендовать, остановиться</p>	<p>A2+ Turistika a cestovný ruch</p> <p>оправиться, турпоход, поход, выбрать, маршрут, карта, переночевать, продлить, сократить, перенести, срок, совершить/отложить, стажировка, командировка, автотуризм, пребывание, турбаза, кемпинг, взморье, круиз, тур, прогулка, экскурсия, кража, грабёж, турфирма, стоимость,</p>	<p>B1+ Problémy cestných, železničných a leteckých sietí</p> <p>рейс, поезд дальнего следования, вагон – мягкий, жёсткий, купейный, спальный, вагон-ресторан, вокзал – речной, автобусный, автовокзал, камера хранения, прибыть, приходить, опаздывать, задерживать (-ся), уходить, перевозить, перрон, пересадка, платформа, авиабилет, льготный билет, обратный билет, аэродром,</p>
---	--	---	---	--

	<p>поезд, скорый, пригородный, электричка, вагон</p>		<p>льготный, планировать, обменять деньги, справка, отдыхающий, путешественник, курортник</p>	<p>посадочная площадка, взлётная полоса, терроризм, беспосадочный полёт, вынужденная посадка, посадочный талон, борт, стюардесса, линия автобуса, управлять машиной, зажигание, заправить (-ся), АЗС, бензин, застраховаться, ДТП – дорожно- транспортное происшествие, ПДД (правила дорожного движения), автоавария, пробка, колесо, сменить, скорость, задний ход, затормозить, проколоть, шина</p>
--	--	--	---	---

<p>5 Vzdelávanie a práca</p> <ul style="list-style-type: none"> - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky 	<p>Škola a jej zariadenie Učebné predmety</p> <p>škola, класс, парта, доска, стул, стол, шкаф, полка, окно, дверь, стенгазета, школьные принадлежности, тетрадь, учебник, ручка, пенал, карандаш (простой, цветной), дневник, классный журнал, резинка, линейка, портфель, рюкзак, фломастер, мел, губка, тряпка, ученик, ученица, ученики, школьник, школьница, школьница, школьники, одноклассник, предмет, урок, занятие, перемена (большая, маленькая), отметка, оценка,</p>	<p>A1+ Pracovné činnosti a profesie</p> <p>работать, преподавать, преподаватель, преподавательница, директор, завуч, завхоз, посещать, сдавать/сдать, экзамен, поступать/поступить, закончить, успеваемость, сочинение, изучать, беседовать, задавать, отвечать, списывать, факультатив, образование, среднее, высшее, будущее, настоящее, престижный, влиять, выбор, заработная плата (зарплата), маляр, визажист, токарь, столяр, электромонтер, машинист, парикмахер, авторитет, пользоваться авторитетом, университет, певец, певица, строитель, балерина, специальность, менеджер, программист, кассир, фермер</p>	<p>A2+ Školský systém Celoživotné vzdelávanie</p> <p>škola, начальная, основная, средняя, гимназия, коммерческое училище, специальные языковые школы, классы с углубленным изучением математики /информатики, языков/, интернат, студенческое общежитие, лицей, колледж, академия, институт, техникум, вуз, университет, вступительные экзамены, выпускной экзамен, свидетельство, готовиться</p>	<p>B1+ Pracovné podmienky</p> <p>пойти, конкурс, собеседование, поступить, услуги, обеспечение, рабочее время, уверенность, бизнес, получить, заявление на работу, плата, зарплата, заработать, повысить, выплатить, увеличить, сократить, налог, сэкономить, долги, отпуск, отпуск за свой счёт, отгул, командировка, безработица,</p>
--	--	---	--	---

	<p>диктант, контрольная работа, отличник, хорошист, троечник, двоечник, второгодник, учебный год, четверть, полугодие, каникулы, дежурный, расписание уроков, родной язык, иностранный язык, русский язык, словацкий язык, литература, английский язык, немецкий язык, математика, физика, история, география, обществоведение, биология, химия, физкультура, информатика, сочинение, пение, рисование, кружок, стихотворение, кабинет, физкультурный зал, раздевалка, учительская, учить,</p>		<p>волноваться, экзамен на аттестат зрелости, пригодиться, записаться, курсы, усердно, регулярно, пятибалльная система, государственная, частная, церковная школа, содержание, решать, задачи, выучить, шпаргалка, провалиться, присутствовать, пропустить/пропус- кать, прогуливать, отсутствовать, прогульщик, замечание, вызвать, исключить, учебный год, первое, второе полугодие, четверть, пройти,</p>	<p>фирма, учреждение, агентство, работодатель, предприниматель, компаньон, собственник, заведовать, управлять, страхование, прибавка, занятость, поиск, отдел по трудоустройству, уволиться, подать заявление об уходе, зачислить, штат, вакантное место, вакансия, безработный, специалист, повышать квалификацию, социальный пакет</p>
--	--	--	--	--

	<p>учиться, писать, читать, изучать, говорить, сказать, рассказать, рассказывать, слушать, смотреть, отвечать, ответить, считать, переводить, перевести, знать, открыть, закрыть, встать, вставать, класть, положить, взять, брать, поднять, поднимать, рисовать, стирать, стереть, присутствовать, отсутствовать, преподавать, строгий, любимый, справедливый, хороший, интересный, пример, образец, цвет, красный, синий, чёрный, белый, зелёный, коричневый, оранжевый, розовый, фиолетовый</p>		<p>практика, курсы подать заявление, выпускник, выпускной бал, библиотека, предъявить, студенческий билет, получить, читательский билет, библиотекарь, читальный зал, требование, дипломная работа, аспирант, аспирантура, заочник, заочница, абитуриент, ассистент, бакалавр, магистр, магистратура</p>	
6 Človek a príroda	Zvieratá/ rastliny	A1+	A2+	B1+

<p>- Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Človek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia</p>	<p>домашние животные, гулять, кормить, собака, порода, дворняжка, породистая, шерсть, морда, хвост, лапа, вид, кошка, корова, лошадь, коза, овца, кролик, свинья, домашняя птица, курица (куры), гусь, утка, индюк, дикие животные, зоопарк, волк, лиса, олень, кабан, горный козёл, птицы: орел, сокол, воробей, ворона, синица; летать, улетать, прилетать, погода, хорошая, плохая, прекрасная, чудесная, пасмурная, ненастная, холодная, морозная, переменная, облачный, жаркий, туман, дождливый, ветреный,</p>	<p>Životné prostredie цветок, роза, тюльпан, пеларгония, подснежник, фиалка, дерево, фруктовые деревья, яблоня, груша, вишня, черешня, лиственные деревья, хвойные, береза, дуб, тополь, ольха, ель, сосна, пихта, лес (смешанный, хвойный), выращивать/вырастить, ботанический сад, сажать, пшеница, рожь, кукуруза</p>	<p>Podnebie тундра, тайга, степь, субтропики, климат, умеренный, континентальный, морской, ядовитый, туризм, альпинизм, движение, скорость, фонд, водопад, скала, радиация, лесник, уникальный, кислород, охота, охотиться, космос, таять, ледник, континент, земной шар, глобус, родник, прилив,</p>	<p>Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia беречь планету, ухаживать, защищать, защитник природы, охрана, охранять, экология, загрязнение, экологическая кагастрофа, Красная книга, вымереть, натуралист, хребет, массив, пастбище, макулатура, металлолом, ареал, заповедник, вмещиваться, загрязнять, воздух/воду/почву, выбросы, вселенная, озоновые дыры, материк, ледниковая пещера, карстовая пещера,</p>
---	--	--	---	--

	<p>безветренный, светит солнце, идёт дождь, дует ветер, слабый, сильный, умеренный, осадки, молния сверкает, гром гремит, градус, термометр, мороз, жара, природа, времена года, весна, лето, осень, зима</p>		<p>отлив, цунами, потоп, гейзер, вулкан, хищник</p>	<p>глобальное потепление, радиация, лагуна, бухта, залив, наводнение, извержение, засуха, высухать, первопроходец, питомник, уничтожать, вымирающий вид, губить, угроза, исчезать</p>
<p>7 Voľný čas a záľuby - Záľuby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia a internet - Výstavu a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti</p>	<p>Záľuby свободное время, увлечение, хобби, кататься на санках, на коньках, на лыжах, на велосипеде, на лодке, на роликовых коньках, играть в футбол, лепить снежную бабу, играть в снежки, купаться, загорать на солнце,</p>	<p>A1+ Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet художественная литература, рассказ, сказка, писатель, писательница, печатать, произведение, повесть, новелла, роман, фельетон, лауреат, премия (Нобелевская, Оскар), всемирно известный, знаменитый, выдающийся, нравиться/понравиться, музыка, популярная,</p>	<p>A2+ Výstavu a veľtrhy Kultúra a jej vplyv na človeka ярмарка, машины, электроника, картина, фотографии, товары, рынок, акция, посетитель, благотворительный,</p>	<p>B1+ Umenie a rozvoj osobnosti выражать, влиять, уточнять, чувства, фантазия, красота, высказывать, обсуждать, человеческий, качества, портить,</p>

	<p>кино, фильм, книга, радио, музыка, популярная, классическая, собирать, коллекционировать, коллекция, салфетка, открытка, наклейка, марка, плакат, значок, этикетка, монета, фотография, играть на компьютере, танцевать, заниматься, музыкальный инструмент, гитара, скрипка, рояль (фортепьяно), труба, флейта, аккордеон, компакт-диск, журнал, петь, исполнять, интересоваться (-ся), записать (-ся), записывать, путешествовать, отдыхать, летний детский лагерь, палатка, костёр, поездка</p>	<p>классическая, оркестр, дирижёр, композитор, певец, музыкант, поп-группа, солист, балет, опера, оперетта, мюзикл, песня, романс, посещать/посетить, средства массовой информации, пресса/печать, газета (ежедневная), еженедельная ежемесячная подписаться/подписываться, вчерашний, сегодняшний, журнал, радиовещание, радиостанция, передавать/передать, радиопередача, телевидение, программа, телеканал, новостная, известия, телеведущий, молодёжный, музыкальный, спортивный, научно-популярный, экран, цветной, чёрно-белый, сеанс, утренний, вечерний, снять/снимать, фильм, развлекательный, афиша, трагедия, комедия, кинорежиссёр, кинооператор, киностудия, кинофестиваль, художественный, документальный, приключенческий, исторический, кинокомедия,</p>	<p>вернисаж, открытие, экспозиция, выставка, оформлять, скульптурная группа, демонстрировать, претендовать, оценивать, международный выставочный центр, участвовать, комплекс, проводить, спонсор, стенд, ассортимент, гаранты, каталоги, прейскуранты, модель, контакт, сотрудничество, углубить, встречи</p>	<p>воспитывать, вкус, безвкусица, справедливость, любовь, эмоциональность, волнение, впечатление, мировоззрение, ощущение, чувствовать, вдохновение, почитатель, знаток, доставлять наслаждение, кругозор, расширять кругозор, обожать, пользоваться успехом, кумир</p>
--	---	--	--	---

<p>8 Stravovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stravovacie návuky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie zariadenia - Príprava jedál - Kultúra stolovania - Zdravá výživa 	<p>Stravovacie návuky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje</p> <p>меню, закуска, холодный, горячий, завтрак, обед, ужин, первое, второе, третье, мясо: говяжье (говядина), свиное (свинина), баранина; сахар, шоколад, фрукты, яблоки, груши, сливы, лимон, банан, арбуз, черника, земляника, овощи: картошка, капуста, морковь, перец, помидор, свёкла, петрушка, укроп, салат, перец, огурец; напитки: чай, какао; конфета, суп, овощной, мясной,</p>	<p>фильм ужасов, детективный, фантастика, вестерн, боевик, Интернет, электронная почта</p> <p>A1+ Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky</p> <p>хлеб, булочка, рогалик, мучное блюдо, тесто, пирог, пирожок, пирожное, торт, вермишель, макароны, спагетти,пельмени, сметана, сливки, взбитые сливки, йогурт, сыр, творог, молоко, масло, кефир</p>	<p>A2+ Stravovacie zariadenia Príprava jedál</p> <p>ресторан, кафе, закусочная, кондитерская, бистро, буфет, столовая, кулинария, официант, готовить/приготовить, кипятить/вскипятить, жарить/пожарить, тушить/потушить, тереть/потереть/нарезать, порезать/нарезать, варить, печь/испечь, обвалить, ополоснуть, пропустить, размолоть, измельчить,</p>	<p>B1+ Kultúra stolovania Zdravá výživa</p> <p>накрывать/накрыть, богатый стол, угощать, тосты, попробовать, разгрузочный, вежливость, опаздывать, не принято, устраивать, в складчину, аперитив, садиться, пригласить, вести себя, ценить, оценивать, естественность, непринужденность, рациональное, здоровое питание, разнообразная пища, растительная пища, молочные продукты,</p>
---	--	---	--	---

<p>9 Multikultúrna spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cudzí jazyky - Rodinné sviatky - Cudzojazyčná komunikácia - Štátne a cirkevné sviatky - Zvyky a tradície v rôznych krajinách - Zbližovanie kultúr 	<p>куриный, борщ, рецепт, сок, фруктовая вода, минеральная вода, пепси-кола, ветчина, колбаса, сыр, котлеты, жареный, варёный, печёный, мороженое, рис, тарелка, глубокая, мелкая, чашка, вилка, нож, ложка, столовая, чайная, кофейная, кастрюля, чайник, есть, пить</p>	<p>A1+ Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky</p> <p>иностранец, иностранные языки, славяне, славянский, чешский, польский, французский, испанский, итальянский, венгерский, немецкий, Новый год, День Конституции, Сочельник,</p>	<p>A2+ Zvyky a tradície v rôznych krajinách Jazyk a komunikácia</p> <p>соблюдать традиции, мультикультурный, обычай, ритуал, владеть, гуляние, вечеринка, национальный костюм,</p>	<p>фаршировать, шинковать/нашинковать, подлить, заправить, взбить, замесить, откупорить, поднять, раскатать</p>	<p>белое мясо, рыба, клетчатка, витамины, застолье</p>	<p>B1+ Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií</p> <p>церемония, полиглот, придерживаться, чтить, уважать, тулуп, телогрейка,</p>
---	---	---	---	---	--	--

<p>a rešpektovanie tradícií</p>	<p>дарить, подарок, гость, хозяин, хозяйка, хозяйка, домохозяйка, гостеприимный, добро пожаловать</p>	<p>Рождество, Масленица, Страстная пятница, Пасха, канун, День Независимости, День защитника отечества</p>	<p>венок, этнография, представитель, нация, национальный, примета, суеверие, хранить, передавать, наследие, сокровище, привычка, интернациональный, взаимопонимание</p>	<p>кокошник, носитель, самобытный, фатализм, сходство, отличие, проникать, взаимодействовать, постигать, расизм</p>
<p>10 Obľiekanie a móda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základné druhy oblečenia - Odevné doplnky - Výber oblečenia na rôzne príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov - Móda a jej trendy 	<p>Základné druhy oblečenia</p> <p>одежда, пальто, плащ, шуба, платье, блузка, брюки, джинсы, юбка, платье, рубашка, комбинезон, джемпер, свитер, куртка, сарафан, купальник, плавки, костюм, пиджак, жилет, носки, чулки, колготки, гольфы, сапоги, ботинки, туфли, сандалии,</p>	<p>A1+ Odevné doplnky</p> <p>головные уборы, фуражка, кепка, шапка (меховая, вязаная), панамы, бейсболка, берет, галстук, халат, пижама, трусы, жакет, бюстгальтер, комбинация, валенки, аксессуары, перчатки, зонтик, пояс, ремень, сумка, галстук, украшения, браслет, серьги, кольцо, перстень, кулон, брошь, цепочка, бусы, бижутерия, одеваться модно, со вкусом</p>	<p>A2+ Výber oblečenia na rôzne príležitosti</p> <p>Druhy a vzory odevných materiálov</p> <p>ткань, хлопчатобумажный, льняной, лён, бархат, фланель, шерсть, шёлк, натуральный, синтетика, трикотаж, кружево,</p>	<p>B1+ Móda a jej trendy</p> <p>парча, демисезонный, тупой, круглый, острый, носок, накидка, запонка, прилегающий, облегающий, обтягивающий, безвкусный, сузить, расширить,</p>

	<p>кроссовки, кеды, тапочки, босоножки, кофта, пуловер, шарф, варежки, перчатки, носить, надевать, одевать, одеваться, размер, мне идёт это платье (не идёт)</p>		<p>мех, яркий, одноцветный, однотонный, блестящий, гладкий, узор, рисунок, оттенок, редкий, плотный, нарядный, выходной, праздничный, будничныи, кнопки, пуговицы, застёжка, молния, портной, свободный покрой, карман, мини, миди, макси, стиль, ткань в клетку (клетчатая), в цветочек (цветастая), в горошек, в полоску (полосатая)</p>	<p>шить, ушить, укоротить, удлинить, капюшон, непромокаемый, фасон, вырез, разрез, подкладка, шов, отделка, в складку, заказ, кроить, сметать, наметать, ажурный, фартук, функциональный, новаторский, ультрамодный, модный, старомодный, быть в моде, последний писк моды, пуховик, дублёнка, элегантныи, модельер (кутюрье), манекенщица, демонстрировать,</p>
--	--	--	--	--

<p>11 Šport</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre rozvoj osobnosti - Nové trendy v športe - Fair play športového zápolenia 		<p>Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne</p> <p>футбол, баскетбол, волейбол, хоккей, слалом, гандбол, фигурное катание, гимнастика, плавание, биатлон, бобслей, теннис, настольный теннис, бокс, лёгкая атлетика, соревнования, бегать/бежать, гребля, прыгать, прыжок (тройной), метать, метание, диск, копье, толкать, толкание, ядро, конный, верховая езда, проходить/пройти, гимнаст, чемпион (-ка), пятиборье, пятиборец, дзюдо, борец, велоспорт, фехтование, парусный спорт, победа, победитель, побеждать/победить, заниматься чем?</p>	<p>A2+</p> <p>športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti</p> <p>болельщик, заниматься, играть, бросать, гребной спорт, гребные гонки, парусный спорт, плавать – брассом, кролем, стилем баттерфляй, вольный стиль, водное поло, поддерживать, байдарочный спорт, парусные гонки, рыбная ловля, гандбол, спортивная гимнастика, велогонка,</p>	<p>демонстрация моды, показ моды, дизайн, портной, модель</p> <p>B1+</p> <p>Nové trendy v športe Fair play športového zápolenia</p> <p>олимпиада, проводить/провести, соревнование, адреналин, аэробика, тренажёрный зал, альпинизм, опасный, сноуборд, скейт, бейсбол, допинг, паралимпиада, паралимпиец, принимать участие, врождённый, физические недостатки, ограниченный, физические возможности,</p>
---	--	--	--	---

			<p>скачки, легкоатлет, эстафета, кросс, забег, ходьба, тяжелоатлет, штангист, штанга, классическая борьба, вольная борьба, схватка, стройная фигура, уверенность в себе, терпеливость, физическая сила, дисциплина, рассудительность</p>	<p>инвалиды, церемония, упорный, честный, терпеливый, уверенный в себе</p>
<p>12 Obchod a služby - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitness, ...) - Kultúra</p>		<p>Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie торговый центр, самообслуживание, отдел (мясной, хлебный, овощной, кондитерский, мебельный, обувной), кассир, крупный, услуга, бюро услуг, коммунальные услуги, ремонт, ремонтировать/отремонтировать, чинить/починить,</p>	<p>A2+ Druhy a spôsoby nákupu a platenia Hotely a hotelové služby оптом, розница, автосервис, наличные, безналичный расчёт, кредитная карта, заключить, евро,</p>	<p>B1+ Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitness,...) Kultúra nakupovania a služby салон красоты, завивка волос, стрижка, бритьё, салон красоты, парикмахерская, маникюр,</p>

<p>nakupovania a služieb</p>		<p>исправлять/исправить, ремонт обуви, сапожник, ремонт часов, часовщик, срочный, химчистка, пункт обмена валюты, телеателье, фотоателье, прачечная, отдать/сдать, почта, письмо, телеграмма, отправлять/отправить, получать/получить, звонить/позвонить, мобильный телефон, кабельное телевидение</p>	<p>распродажа, предварительный заказ, заказывать/заказать, обслуживать/обслу- жить, кредит, предъявить, предлагать, упаковка, банка, пачка, пакет, кулёк, набор, коробка, заказчик, клиент, бартер, обмен, эффективный, нестандартный, бронировать/заброни- ровать, отель, пансион, апартаменты, номер, одноместный, администратор, регистрация, сервис,</p>	<p>педикюр, косметический салон, косметолог, макияж, укладка волос, фитнесс-центр, тренажёр, велотренажёр, тренер, сбросить вес, худеть, конкурент, конкуренция, торговля, прибыль, скидка, обслуживать/обслу- жить, оптовый, розничный, поставка, зона свободной торговли, наркобизнес, букинистический магазин, фирменный магазин, ларёк, толкучка, блочный рынок, прокатный пункт, штрих-код,</p>
------------------------------	--	--	--	--

<p>13 Krajiny, mestá a miesta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krajiny a svetadiely - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest 		<p>Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto</p> <p>Европа, Азия, Америка (Северная, Южная), Австралия, государство, страна, край, озеро, река, море, океан, Атлантический, Северный Ледовитый, Тихий, Индийский, омывать, возвышенность, равнина, низменность, остров, полуостров, полюс</p>	<p>освободить номер</p>	<p>сделка, ценные бумаги, акции, валюта, гарантия, дефект, рекламация, ссуда, спрос, полиэтиленовый пакет, удолетворить, приобрести, надёжно, приватизация, акционер, капитал, обслуживание</p>
		<p>A2+ Geografický opis krajiny</p> <p>страны света, север, юг, запад, восток, северо-запад, северо-восток, юго-запад, юго-восток, квадратный километр, широта, долгота, пояс, граничить,</p>		<p>B1+ Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest</p> <p>основанный, торговый путь, расположение, простираться, силуэт, фон, прославиться, исключительный, замок,</p>

		<p>(Северный, Южный), город, улица, площадь, столица, здание, кинотеатр, житель, старинный, современный, башня, цирк, музей, находится, далеко, близко, недалеко от, показать, центральный, памятник, парк, завод, фабрика, осмотр, курортный городок, федерация, федеративный, государственственный, флаг, гимн, герб, протянуться, положение, географический, город-миллионер, автономный, многочисленный, граница, граничить, округ, зона, побережье, заходить, явление, город-порт, портовой, крепость, бастион, традиция, фонтан, древний, монастырь, битва, торговля, торговый, путь, военный, флот, князь, княжество, нашествие, разрушать/разрушить, восстанавливать/восстановить, архитектор, награда, палата, значение, движение, северное сияние, в честь, император, дворянин</p>	<p>протяженность, составляет, занимать, покрывать, проходить, доходить, переходить, тянуться, соприкасаться, пересекать, пещера, вершина, хребет, горы, низменность, бассейн, промышленность/тяжелая, лёгкая/, сырьё /ценное, собственное, привозное/, запасы сырья, снабжать, обрабатывать, перерабатывать, уголь, торф, руда /железная, медная, урановая, кобальтовая, .../, фосфориты, гранит,</p>	<p>град, костёл, церковь, часовня, лавра, монастырь, ратуша, куранты, мавзоль, осматривать, осмотр, достопримечательности, следить, древний, искусство, памятник архитектуры, усадьба, исторический, здание, стиль, барокко, рококо, ренессанс, ампир</p>
--	--	---	---	---

			<p>цветные металлы, гидроэлектростанция, электростанция, атомная электростанция, теплоэлектростанция, металлургия /чёрная, цветная/, сталь, нефть, газ, алмазы, полезные ископаемые, машиностроение, промышленность /химическая, деревообрабатывающая, строительная, резиновая, текстильная, пищевая, стекольная, полиграфическая, .../</p>	
<p>14 Kultúra a umenie - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť – kultúra</p>			<p>Druhy umenia Kultúra a jej formy кинемаграф, живопись, музыка, литература, музыка,</p>	<p>B1+ Umenie – spoločnosť - kultúra концерт скрипичный, фортепианный, фестиваль, конкурсы, пианист,</p>

			<p>театр, художник, живописец, жанр, пейзаж, портрет, натюрморт, бытовой, исторический, батальный, мольберт, драматический, театр миниатюр, любительский, цирк, экспозиция, оформлять, статуя, статуэтка, прикладное, изобразительное, музыкальное, скульптура, мозаика, проект, репродукция, графика, зодчий, реставратор, реставрировать, украшать, архитектура,</p>	<p>скрипач, танцовщик, ансамбль, исполнять, репетировать, дирижировать, аккомпанировать, гастролировать, кинохроника, сниматься, снимать, субтитры, сходить, настраивать, переключать, ценность, редкая красота, аншлаг, претендовать, покорить, восхищаться, изумительный, поделенный, манерный, шедевр, поражать, подражать</p>
--	--	--	--	---

<p>15 Človek a spoločnosť; komunikácia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jazyk ako dorozumievací prostriedok - Formy komunikácie - Kultúra komunikácie 			<p>зодчество, писать, резать, лепить творить создавать/создать</p> <p>Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie</p> <p>этика, общение, коммуникация, воспитание, воспитанный, послушный, вербальный, невербальный, недопонимание, непонимание, стараться, пытаться, дистанция, секретность, обсуждать, аудитория, слушатель, читатель, поведение, стандарт, вести себя,</p>	<p>B1+ Kultúra komunikácie</p> <p>такт, тактичный, жест, язык жестов, жестикулировать, глухой, немой, глухонемой, сурдоперевод, интимный, запрещённый, табу, сплетничать, неприруждённый, скованный, ругаться, повышать голос, кричать, орать, убеждать, выслушивать, мат,</p>
---	--	--	---	--

<p>16 Mládež a jej svet - Aktivita mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Predstavy mládeže o svete</p>			<p>общий язык, договариваться, ссориться, конфликтовать, доброжелательный тон, мнение, сленг, речь, тост, произносить тост, печатать, жест, жестикулировать, мимика, улыбаться, смеяться</p>	<p>материться, ругаться матом, жаргон, артикуляция, дикция</p>
			<p>Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi объединяться, подрабатывать, знак, водительские права, стажировка, тусовки, пирсинг,</p>	<p>B1+ Generačné vzťahy Predstavy mládeže o svete своеобразный стиль, экзотика, прозвище, агрессивность, отказываться, стремиться,</p>

			<p>бейсбол, татуировка, скейт, ролики, роллеры, сноуборд, панк, панки, металл, металлисты, путешествовать, скинхэды, скачать, ноутбуки, чат, sms-сообщение, камуфляжный, причёска, толпа, максимализм, компания, собственный, рэперы хиппи, байкеры</p>	<p>генерация, собираться, волноваться, неформалы, взгляды, неформальный, наркотики, адреналин, толкнисты, выделяться, отличаться, подростки, уважать, ссора, спорить, пустяки, независимость, самостоятельность, вседозволенность, тактично, отцы и дети</p>
--	--	--	---	--

<p>17 Zamestnanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie - Nezamestnanosť 			<p>Pracovné pomery a kariéra</p> <p>предприятие, офис, фирма, общество, страховое общество, частное предприятие, торговое предприятие, компания, менеджмент, центр, агентство, турагентство, институт, бюро, отдел, банк, ферма, кооператив, работник,</p>	<p>VI+</p> <p>Platové ohodnotenie Nezamestnanosť</p> <p>учреждение, общество с ограниченной ответственностью (ООО), акционерное общество (АО), закрытое акционерное общество (ЗАО), частный, предприниматель, представительство, филиал, штат, штатный работник, внештатный работник, работодатель,</p>
---	--	--	---	---

			<p>директор, заместитель, менеджер, начальник, заведующий, сотрудник, токарь, слесарь, банкир, коммерсант, изобретатель, бизнесмен, руководить, сотрудничать, поступить, подать заявление, принять, уволить, снять, назначить, должность, умственный труд, физический труд, выпускник, интенсивный, поступить, перспективный, напряжённый, делать карьеру, карьерный рост, продвигаться по службе</p>	<p>компаньон, собственник, владелец, проектировщик, дилер, командировка, управлять, занятость, биржа труда, трудоустройство, безработица, безработный, зарегистрироваться, вести переговоры, сдельная работа, работа по совместительству, почасовая работа, срочная работа, сверхурочная, двухсменная, безделье, трудоголик, производительность, добросовестный, безупречный, небрежный, толковый, престижный, интеллектуальный, премия, зарплата,</p>
--	--	--	---	--

<p>18 Veda a technika v službách ľudstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technické vynálezy - Vedecký pokrok 				<p>налог</p> <p>Technické vynálezy vedecký pokrok</p> <p>исследование, исследователь, исследовать, открыть, открывать, эксперимент, экспериментировать, опыт, проводить опыт, Нобелевская премия, лаборатория, научный, всемирный, прогресс, спутник, мобильник, Сим-карта, кредит, сеть, клавиатура, мышь, электронный, электронная почта, сайт, СПИД, прибор, рентген, искусственный, гарантия,</p>
--	--	--	--	--

				<p>инструкция, достижение, новинка, ноутбук, связь, MP-3-плеер, зарядка, устройство, подключаться, sms-сообщение, sms-ка, mms-сообщение, mms-ка, скачать, системный блок, монитор, модем, собака, сидеть в Интернете, сидеть в чате, поиск, пользователь, вакцина, пересадка, применять, разработать, НИИ, Научно-исследовательский институт</p>
<p>19 Vzory a ideály - Človek, jeho vzory</p>				<p>Človek, jeho vzory a ideály Pozitívne a negatívne</p>

<p>a ideály - Pozitívne a negatívne vzory</p>				<p>Vzory герой, антигерой, положительный, отрицательный, прототип, подражать, идол, фанатизм, фанат, поклонник, почитатель, образец, истерика, обожать, гордость, гордиться, ставить в пример, поколение, неформалы, хиппи, рокеры, рэперы, звезда, современник, поклоняться, идеализировать, преследовать, группироваться, группировка, банда,</p>
---	--	--	--	--

<p>мафия, копировать, изгой, лидер, фан-клуб, относиться, быть в восторге, восторгаться, восхищаться, превозносить, осуждать, ценить, уважать, прислушиваться, советовать, совет</p>				
<p>Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradicie</p> <p>территория, государство, граница, протяжённость, ширина, квадратный километр, численность, население,</p>				<p>20 Slovensko +13 - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície</p>

<p>покрывать, занимать, длина, широта, долгота, высота, горы, озёра, вершина, возвышенность, низменность, полезные ископаемые, растения, материковая часть, суша, континент, поясное время, умеренный, хребет, основать, основатель, век, монеты, находки, раскопки, исторический, до нашей эры, раскопать, курорт, заповедник, пещера,</p>				
---	--	--	--	--

				<p>усадьба, достопримечательность</p>
<p>21 Krajina, ktorej jazyk sa učím +13 - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície</p>				<p>Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície</p> <p>достопримечательность, город-герой, курорт, Золотое кольцо, памятный, село, посёлок, район, регион, гражданин, гражданка, гражданство, республика, эмигрант, православие, знать, монархия, русская душа, простор, церемония, россиянин,</p>

				<p>россиянка, посольство, консульство, русскоязычный, отечество, отчизна, патриот, партия, министр, край, фольклор, изба, консервативный, дача, дачник, беженец, Дума, округ, коренной, миграция, мусульманство, патриарх, боярин, престол, необъятный, часовня, говор, диалект, застолье, верующий, мэр, губернатор,</p>
--	--	--	--	---

глава администрации, хоровод, частушки, крещение, национализм, конфессия				
---	--	--	--	--

VII Učebné plány

Schválená koncepcia cudzích jazykov v ZŠ a SŠ, ktorá bola prijatá dňa 12. septembra 2007 uznesením vlády SR č.767/2007, stanovuje zavedenie cieľového modelu do praxe v prechodnom období päť až osem rokov. Navrhované modely učebného plánu vychádzajú zo súčasného stavu a predpokladajú rad postupných zmien pre dosiahnutie všeobecného cieľa: *dosiahnutie komunikačnej úrovne B1/B2 podľa SERR v prvom CJ a komunikačnú úroveň A2/B1 podľa SERR v druhom CJ u všetkých žiakov edukačného systému v SR po skončení strednej školy a uznanie dosiahnutého jazykového vzdelania vo všetkých členských štátoch Európskej únie a Rady Európy.*

Z daného dôvodu je nevyhnutné ponúknuť model pre prechodné obdobie, ktorý zabezpečí kvalitu, efektivitu a koherenciu zavedenia cieľového modelu všetkým školám podľa ich možností a reálneho harmonogramu implementácie.

Prechodný model si môže škola zvoliť pri implementácii prvého cudzieho jazyka, ale do troch rokov/max. piatich rokov od začiatku doby implementácie musí prejsť na cieľový model od 3. ročníka ZŠ.

Druhý CJ sa zavedie v prechodnom období 8 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu 2. cudzieho jazyka. V prípade, že škola dokáže podľa presne stanovených kritérií zabezpečiť cieľový model skôr, môže ho uviesť po rozhodnutí vedenia školy do praxe.

Zavedenie nového modelu so všetkými náležitosťami sa začne realizovať od školského roka 2009/2010 **povinným zavedením jednotného variantu učebného plánu** ako to stanovuje model pre prechodné obdobie, t. j. od 5. ročníka ZŠ v prvom CJ v hodinovej dotácii 4 hodiny týždenne. V prípade, že škola disponuje kvalifikovaným učiteľom 1. stupňa môže prejsť na cieľový model pre prvý cudzí jazyk ihneď od začiatku zavádzania koncepcie do praxe. Cieľový model pre prvý cudzí jazyk sa bude zavádzať v prechodnom období 3 - 5 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu prvého CJ.

Pod pojmom kvalifikovaný učiteľ pre 1. stupeň ZŠ sa chápe učiteľ, ktorý dosiahne minimálnu úroveň v cudzom jazyku – B2 podľa SERR, má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ a absolvoval štúdium v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí, alebo učiteľ, ktorý dosiahol vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo všeobecnovzdelávacích/akademických predmetov so špecializáciou cudzí jazyk a doplneným štúdiom v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí.

Počet učiteľov potrebných pre implementáciu cieľového modelu v druhom cudzom jazyku bude zabezpečený z množiny počtu už existujúcich učiteľov cudzích jazykov.

Prechodné obdobie implementácie cieľového modelu sa skončí najneskôr v školských rokoch 2017 - 2019. Celková doba implementácie je závislá od realizácie štátom stanovených podmienok, ako aj od schopnosti škôl dosiahnuť cieľový model v kratšom časovom období. **Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu cudzích jazykov v cieľovom modeli.**

Školy, ktoré majú schválený variant od 1. ročníka a spĺňajú podmienku kvalifikovanosti učiteľa cudzieho jazyka 1. stupňa, môžu si tento variant ponechať v rámci Školského vzdelávacieho programu.

Cieľový model

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	
Maturitná úroveň		1. CJ	1. CJ	1.CJ			2. CJ	2. CJ		2. CJ
Dosiah. úroveň SERR		A	B			B				
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B1/B2.1	B1	A2	AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ	
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2			
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2****		
	1. roč.	4	3	3		4	3	2****		
	4	3	3	4		3	2****			
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2			A1	A1	A1	AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Základná škola (ročník)	9. roč.	3	3	3		3	3	3	3	
	8. roč.	3	3	3		3	3	3	3	
	7. roč.	3	3	3		3	3	3	3	
	6. roč.	3	3	3		3	3	3	3	
	5. roč.	4	4	4	4	4	4	4		
	4. roč.	4	4	4	4	4	4	4		
	3 ***	3	3	3	3	3	3	3		
Počet hodín týždenne		39	35	32		26	30	22		
Absolútny počet hodín		1083	963	738		432	552	312		

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet- pre žiakov , ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 1. CJ	3./4. ZŠ	4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.	5.				GYM SOŠ SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2. CJ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2.	2. 2./3. 2./3.	3./4. 3./4.	4. 3./4.	4.						GYM SOŠ SOU

Model pre prechodné obdobie

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba		
Maturitná úroveň		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ			
Dosiah. úroveň SERR		A	B			B					
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B1.1 B1	A2(2.1)		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ		
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2				
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***			
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***			
		4	3	3		4	3	2***			
		ZŠ	ZŠ	ZŠ							
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2							
Základná škola (ročník)	9. roč.	4	4	4							
	8. roč.	4	4	4							
	7. roč.	4	4	4							
	6. roč.	4	4	4							
	5. roč.	4	4	4							
	4.										
	3.										
	2.										
	1.										
	Počet hodín týždenne		36	32	29		14 / 18	10			
Absolútny počet hodín		1080	960	735		420 / 540	300				

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovne kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 1.CJ	5./6.	6./7.	7./8.	8./9.	1.	2.	3.	4.	5.			
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ	1./2.	3./4.						
					1./2./3.							

Úrovne kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.						
	1.	2.	3./4.	4.								
	1./2.	2./3.										

Cieľový model pre školy s vyučovacím jazykom národností

		Ročník	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	
Maturitná úroveň			1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ		
Dosiach. úroveň SERR			A	B			B				
Stredná škola (ročník)	4. roč.		B2.1	B1.1	A2	AJ NJ FJ RJ	A2/B1.1	A2	A.1	AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ	
	3. roč.		4	3			3 v 5*	2			
	2. roč.		4	3	3		3 v 5*	2	2****		
	1. roč.		4	3	3		4	3	2****		
			4	3	3		4	3	2****		
Dosiach. úroveň SERR			A2.1	A2.1	A2.1			A1.1	A1.1	A1.1	AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Základná škola (ročník)	9. roč.		3	3	3		2	2	2		
	8. roč.		3	3	3		2	2	2		
	7. roč.		3	3	3		2	2	2		
	6. roč.		3	3	3		2	2	2		
	5. roč.		3	3	3	2	2	2			
4. roč.		2	2	2							

3 ***	2	2	2
-------	---	---	---

Počet hodín týždenne	35	31	28
----------------------	----	----	----

20	24	18
----	----	----

Absolútny počet hodín	970	853	644
-----------------------	-----	-----	-----

330	442	252
-----	-----	-----

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1	C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2			
Ročníky v 1. CJ	3./4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.				GYM SOŠ SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2.cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2. CJ	6./7./ 8./9 ZŠ	1. 1./2. 1./2./3	2. 2./3.	3./4. 2./3./4.	4.*								GYM SOŠ SOU

Model pre prechodné obdobie pre školy s vyučovacím jazykom národností

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba
Maturitná úroveň		A	B			B			
Dosiah. úroveň SERR		B2	B1	B1.1		B1.1 B1	A2(2.1)		
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	3 v 5*	2		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***	
	2. roč.	4	3	3		4	3	2***	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***	
	ZŠ	ZŠ	ZŠ						
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2					
Základná škola (ročník)	9. roč.	3	3	3					
	8. roč.	3	3	3					
	7. roč.	3	3	3					
	6. roč.	3	3	3					
	5. roč.	3	3	3					
	4.								
	3.								
	2.								
	1.								
Počet hodín týždenne		31	27	24		14 / 18	10		
Absolútny počet hodín		930	810	600		420 / 540	300		

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovne kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 1.CJ	5./6.	6./7.	7./8.	8./9.	1.	2.	3.	4.	5.			
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ	1./2.	3./4.						
					1./2./3.							

Úrovne kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.						
	1.	2.	3./4.	4.								
	1./2.	2./3.										

Literatúra

BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris : Hachette éducation 2000.

BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *Niveau B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris : Didier 2004.

BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOPE, G. *Niveau A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilt) pour les premiers acquis en français*. Paris : Didier 2005.

BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha : Portál 2001, ISBN 80-7178-479-6.

BÉRARD, É. *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (Niveaux A1/A2 du Cadre européen)*. Paris : Didier 2005.

BUTAŠOVÁ, A a kol.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*, ŠPÚ 2006, ISBN 80-89225-04-07, (vsunuté kapitoly v publikácii: 1.1, s. 12 – 35), publikovanie čiastkových výstupov v rámci projektu ESF *Prehľadenie efektívnosti vyučovania cudzích jazykov v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ*

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Kontinuita vo vzdelávaní v cudzích jazykoch pri prechode zo základnej na strednú školu, *Pedagogická revue*, 57, 2005, 2, s. 139-161.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Úroveň niektorých cudzojazyčných kompetencií žiakov 9. ročníka základných škôl, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 2, s. 156-176.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Zloženie vyučujúcich a klíma vyučovania cudzích jazykov, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 3, s. 292-311.

Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Evaluer. Paris: Didier 2001.

COMMISSION EUROPÉENNE, 2002. *Compétences clés*. Eurydice.

CONSEIL DE L'EUROPE, 1997. *Key competencies for Europe*. Report of the Symposium in Berne 27-30 March 1996. Strasbourg.

GOULLIER, F. *Cadre européen commun et Portfolios*. Paris : Didier 2005.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (Franko, Š: slovenský preklad). Bratislava : ŠPÚ 2006.

TANDLICOVÁ, Eva et al. *Glosár odborných anglicko-francúzsko-nemecko-slovenských termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava : ŠPÚ 2002.

Učebné plány pre 1. až 9. ročník základných škôl. Bratislava : MŠ SR 2003.

ÚÍPŠ. *Jednorazové zisťovanie kvalifikovanosti učiteľov*. Bratislava : Ústav informácií a prognóz školstva 2001.

Výhláška o ukončovaní štúdia v stredných školách. Bratislava : MŠ SR 2006.

Vzdelávací štandard z cudzích jazykov pre 5.-9. ročník základnej školy. Bratislava : MŠ SR 2002.

Autori: PhDr. E. GÁBRIŠOVÁ
V. GLEDOVÁ
Mgr. E. KOLLÁROVÁ
Mgr. B. VASINOVÁ

Autori částí Jazykový register a Jazyková a interkulturní dimenzia:

PaedDr. K. BOCKANIČOVÁ
Mgr. D. CAGÁŇOVÁ, PhD.
Mgr. J. ČESNEKOVÁ
PhDr. D. ĎURANOVÁ
Mgr. Z. MIKOLAJOVÁ
Mgr. J. TYUKOSOVÁ